

C I N E M A T E K E T

0320
AUG
SEPT

PROGRAM

AUGUST

SEPTEMBER

2020

NB: FLERE VISNINGER BLIR
LAGT TIL ETTER HVERT. SE
CINEMATEKET.NO FOR INFO

LØRDAG 1. AUGUST

- 13:00 **Tjorven, Båtsmann og Moses** Olle Hellbom [L]
15:00 **Tarzan finner en sønn**
Richard Thorpe [L]

SØNDAG 2. AUGUST

- 14:00 **Slipp Willy fri**
Simon Wincer [L]
17:00 **Fame** Alan Parker [L]
20:00 **Sången om den eldröda blomman** Mauritz Stiller [L]
21:00 **Troll i eske** Overraskelse! [T]

TIRSDAG 4. AUGUST

- 18:00 **Arthurs forbrytelse**
Sverre Bergli [L]
20:00 **The Trip** Michael
Winterbottom [L]

ONSDAG 5. AUGUST

- 18:00 **Sången om den eldröda blomman** Mauritz Stiller [L]
20:30 **The Trip** Michael
Winterbottom [L]

TORS DAG 6. AUGUST

- 18:30 **Arthurs forbrytelse**
Sverre Bergli [L]
20:15 **The Trip to Italy**
Michael Winterbottom [L]

FREDAG 7. AUGUST

- 18:00 **Brødrene Karamazov**
Ivan Pyrjev [L]

LØRDAG 8. AUGUST

- 13:00 **Tjorven, Båtsmann og Moses** Olle Hellbom [L]
15:00 **Tarzan finner en sønn**
Richard Thorpe [L]
17:00 **En dødsdømt har rømt**
Robert Bresson [L]

SØNDAG 9. AUGUST

- 14:00 **Ponyo på klippen ved havet** Hayao Miyazaki [L]
17:00 **Fame** Alan Parker [L]
20:00 **The Trip to Italy** Michael
Winterbottom [L]

TIRSDAG 11. AUGUST

- 18:00 **Mannekeng i rødt**
Arne Mattson [L]
20:30 **En dødsdømt har rømt**
Robert Bresson [L]

ONSDAG 12. AUGUST

- 18:00 **Mannekeng i rødt**
Arne Mattson [L]
20:30 **The Trip** Michael
Winterbottom [L]

TORS DAG 13. AUGUST

- 18:00 **Brødrene Karamazov**
Ivan Pyrjev [L]
21:00 **35 Shots of Rum**
Claire Denis [T]

FREDAG 14. AUGUST

- 18:30 **Au hasard, Balthazar**
Robert Bresson [L]
20:30 **The Trip to Italy** Michael
Winterbottom [L]
21:00 **Man Bites Dog**
Remy Belvaux, André Bonzel
& Benoît Poelvoorde [T]

LØRDAG 15. AUGUST

- 13:00 **Sangen fra havet**
Tomm Moore [L]
15:00 **Tjorven, Båtsmann og Moses** Olle Hellbom [L]
18:00 **En dødsdømt har rømt**
Robert Bresson [L]

SØNDAG 16. AUGUST

- 14:00 **Slipp Willy fri**
Simon Wincer [L]
17:00 **Au hasard, Balthazar**
Robert Bresson [L]
20:00 **Pan** Harald Schwenzen [L]
20:30 **35 Shots of Rum**
Claire Denis [T]

TIRSDAG 18. AUGUST

- 18:00 **Au hasard, Balthazar**
Robert Bresson [L]
20:30 **The Trip to Spain**
Michael Winterbottom [L]

ONSDAG 19. AUGUST

- 18:00 **Brødrene Karamazov**
Ivan Pyrjev [L]
21:00 **En landsbyprests dagbok** Robert Bresson [T]

TORS DAG 20. AUGUST

- 18:00 **Zombi Child**
Bertrand Bonello [T]
18:30 **Pickpocket**
Robert Bresson [L]
21:00 **Beautiful Thing**
Hettie Macdonald [L]

FREDAG 21. AUGUST

- 18:00 **Zombi Child**
Bertrand Bonello [L]
20:30 **Beautiful Thing**
Hettie Macdonald [L]
21:00 **En landsbyprests dagbok** Robert Bresson [T]

LØRDAG 22. AUGUST

- 13:00 **Nabospionen**
Karla von Bengtson [L]
15:00 **Africa United**
Debs Gardner-Paterson [L]
18:00 **Pickpocket**
Robert Bresson [L]

SØNDAG 23. AUGUST

- 14:00 **S.O.S. Svartskjær**
Arne Lindtner Næss [L]
16:00 **Pickpocket** Robert
Bresson [L]
18:30 **The Dream that Kicks Vivienne Dick / Three Films** Vivienne Dick [L]
20:30 **The Trip to Spain**
Michael Winterbottom [L]
21:00 **Damene fra Boulogneskogen**
Robert Bresson [T]

TIRSDAG 25. AUGUST

- 18:00 **Une femme douce**
Robert Bresson [L]
18:30 **Filmsalongen Stjålne kyss** François Truffaut
Møt Anja Breien i samtale
med Per Haddal [T]
20:00 **Zombi Child**
Bertrand Bonello [L]

ONSDAG 26. AUGUST

- 20:00 **Damene fra Boulogneskogen**
Robert Bresson [L]
20:30 **Zombi Child**
Bertrand Bonello [T]

27. - 30. AUGUST

RAVENHEART FILMFESTIVAL
www.ravenheartfilmfestival.com

LØRDAG 29. AUGUST

- 13:00 **Sangen fra havet**
Tomm Moore [L]
15:00 **Slipp Willy fri**
Simon Wincer [L]

SØNDAG 30. AUGUST

- 14:00 **Africa United**
Debs Gardner-Paterson [L]
- 16:00 **Den alvarsamma leken**
Anja Breien [L]
- 18:30 **Une femme douce**
Robert Bresson [L]
- 20:30 **Zombi Child**
Bertrand Bonello [L]

MANDAG 31. AUGUST

- 18:00 **Oslo 31. august**
Joachim Trier [T]
- 20:30 **Oslo 31. august**
Joachim Trier [T]

TIRSDAG 1. SEPTEMBER

- 18:00 **PUSH** Fredrik Gertten [L]
- 19:00 **Those Who Remained**
Barnabás Tóth [T]
- 20:30 **Ghost Tropic** Bas Devos [L]
- 21:00 **Dolce Fine Giornata**
Jacek Borcuch [T]

ONSDAG 2. SEPTEMBER

- 18:00 **Landless** Camila Freitas [L]
- 18:30 **Chariots of Fire**
Hugh Hudson [T]
- 21:00 **My Name is Sara**
Steven Orritt [T]
- 20:30 **Occupied Cinema**
Senka Domanovic [L]

TORS DAG 3. SEPTEMBER

- 18:00 **Den alvarsamma leken**
Anja Breien [L]
- 19:00 **The Shepherd** László Illés [T]
- 20:30 **The Trip to Greece**
Michael Winterbottom [L]
- 21:00 **Dolce Fine Giornata**
Jacek Borcuch [T]

FREDAG 4. SEPTEMBER

- 18:00 **The Year of the Discovery** Luis López Carrasco [L]
- 19:00 **The Shepherd** László Illés [T]
- 21:00 **Those Who Remained**
Barnabás Tóth [T]

LØRDAG 5. SEPTEMBER

- 13:00 **Pinocchio** Hamilton Luske & Ben Sharpsteen [L]
- 15:00 **I slik en natt** Sigval Maartmann-Moe [L]
- 17:00 **Chariots of Fire**
Hugh Hudson [T]
- 19:30 **My Name is Sara**
Steven Orritt [T]

SØNDAG 6. SEPTEMBER

- 14:00 Stumfilmkonsert **The Boat** og **The Love Nest**
Buster Keaton [T]
- 16:00 **Easter Parade**
Charles Walters [L]
- 18:15 **Lancelot du Lac**
Robert Bresson [L]
- 18:30 **Zombi Child**
Bertrand Bonello [T]
- 20:30 **What Ever Happened to Baby Jane** Robert Aldrich [L]
- 21:00 **Troll i eske** Overraskelse! [T]

TIRSDAG 8. SEPTEMBER

- 18:00 **The Trip to Greece**
Michael Winterbottom [T]
- 18:30 Filmsalongen **Prinsesse på vift** William Wyler [L]
- 20:30 **Psycho** Alfred Hitchcock [T]

ONSDAG 9. SEPTEMBER

- 18:00 **Lancelot du Lac**
Robert Bresson [L]
- 20:30 **What Ever Happened to Baby Jane** Robert Aldrich [L]
- 21:00 **The Trip to Greece**
Michael Winterbottom [T]

TORS DAG 10. SEPTEMBER

- 18:00 Film og psykoanalyse **Fucking Åmål** Lukas Moodyson
Foredrag etter filmen ved Line Stänicke [T]
- 18:30 **Unge Ahmed** Jean-Pierre Dardenne & Luc Dardenne [L]
- 20:30 **What Ever Happened to Baby Jane** Robert Aldrich [L]
- 21:00 **Djevelen, formoder jeg** Robert Bresson [T]

FREDAG 11. SEPTEMBER

- 18:00 **Unge Ahmed** Jean-Pierre Dardenne & Luc Dardenne [L]
- 18:30 **Zombi Child** Bertrand Bonello [T]
- 20:00 **Lancelot du Lac**
Robert Bresson [L]
- 21:00 **Escape From New York**
John Carpenter [T]

LØRDAG 12. SEPTEMBER

- 13:00 **S.O.S. Svartskjær**
Arne Lindtner Næss [L]
- 15:00 **Africa United** Debs Gardner-Paterson [L]

SØNDAG 13. SEPTEMBER

- 14:00 **I slik en natt** Sigval Maartmann-Moe [L]
- 16:30 **Easter Parade** Charles Walters [L]
- 18:00 Stumfilmkonserten: **Streik**
S. M. Eisenstein [T]
- 19:00 **Djevelen, formoder jeg** Robert Bresson [L]
- 20:30 **Zombi Child**
Bertrand Bonello [T]
- 21:00 **Unge Ahmed** Jean-Pierre Dardenne & Luc Dardenne [L]

TIRSDAG 15. SEPTEMBER

- 18:00 **Hennes meget kongelige høyhet** Arnljot Berg [L]
- 18:30 **Zombi Child**
Bertrand Bonello [T]
- 20:30 **Unge Ahmed** Jean-Pierre Dardenne & Luc Dardenne [L]
- 21:00 **Djevelen, formoder jeg** Robert Bresson [T]

ONSDAG 16. SEPTEMBER

- 18:00 **Hennes meget kongelige høyhet** Arnljot Berg [L]
- 20:30 **Unge Ahmed** Jean-Pierre Dardenne & Luc Dardenne [L]
- 21:00 **Alle årets dager**
Alain Corneau [T]

TORS DAG 17. SEPTEMBER

- 18:00 **Unge Ahmed** Jean-Pierre Dardenne & Luc Dardenne [L]
- 20:00 **L'argent** Robert Bresson [L]
- 20:30 **The Shining**
Stanley Kubrick [T]

FREDAG 18. SEPTEMBER

- 18:00 **Unge Ahmed** Jean-Pierre Dardenne & Luc Dardenne [L]
- 18:30 **Singing in the Rain** Stanley Donen & Gene Kelly [T]
- 20:00 **L'argent** Robert Bresson [L]
- 21:00 **The Shining**
Stanley Kubrick [T]

LØRDAG 19. SEPTEMBER

- 13:00 **Sangen fra havet**
Tomm Moore [L]
- 15:00 **Ulvesommer**
Peder Norlund [L]

SØNDAG 20. SEPTEMBER

- 14:00 **Ponyo på klippen ved havet** Hayao Miyazaki [L]
- 16:30 **Easter Parade**
Charles Walters [L]
- 18:00 **Singing in the Rain** Stanley Donen & Gene Kelly [T]
- 19:00 **The Dream that Kicks Has the Film Started Yet?**
Maurice Lemaitre [L]
- 20:30 **Alle årets dager**
Alain Corneau [T]
- 20:45 **Unge Ahmed** Jean-Pierre Dardenne & Luc Dardenne [L]

TIRSDAG 22. SEPTEMBER

- 18:00 **The Science of Fiction**
Megalodon Jon Turteltaub
Foredrag før filmen ved Pia Ve Dahlen [T]
- 18:30 **Unge Ahmed** Jean-Pierre Dardenne & Luc Dardenne [L]
- 20:30 **L'argent** Robert Bresson [L]

ONSDAG 23. SEPTEMBER

- 18:00 **Op med Hodet!**
Tancred Ibsen [L]
- 20:00 **L'argent** Robert Bresson [L]
- 20:30 **Alle årets dager**
Alain Corneau [T]

TORS DAG 24. SEPTEMBER

- 18:00 **Op med Hodet!**
Tancred Ibsen [L]
- 18:30 **Unge Ahmed** Jean-Pierre Dardenne & Luc Dardenne [T]
- 20:30 **L'argent** Robert Bresson [L]
- 21:00 **Singing in the Rain** Stanley Donen & Gene Kelly [T]

25. AUGUST - 2. OKTOBER:
OSLO/FUSION FILM FESTIVAL
oslofusion.no

LØRDAG 26. SEPTEMBER

- 13:00 **Løvetannbarn**
Claude Barras [L]

SØNDAG 27. SEPTEMBER

- 14:00 **Annie** John Huston [L]

Med atterhald om endringer.
Sjekk omtalar for meir informasjon.
Kinosalar:
[T] Tancred (195 plassar)
[L] Lillebil (70 plassar)

PROGRAM

AUGUST

SEPTEMBER

2020

- 8 MÅNEDENS FILM**
10 MÅNEDENS KLASSIKER
12 ROBERT BRESSON
Ni av filmene til den kompromissløse og innflytelsesrike franske filmskaperen.
- 18 LILLEBIL IBSEN**
Vi hyller den norske filmstjernen.
- 22 PUSTEROM**
Alle trenger et sted å høre til.
- 24 THE TRIP**
Fire ferieturer sammen med Steve Coogan og Rob Brydon.
- 26 FILMSALONGEN**
Per Haddal får besøk av jubilenten Anja Breien.
- 27 MUSIKALSØNDAG**
30 OSLO/FUSION FILMFESTIVAL
Det er duket for jubileumsutgave i september!
- 32 FILM OG PSYKOANALYSE**
Foredrag og filmer med psykoanalytisk fokus.
- 33 THE SCIENCE OF FICTION**
Film i en vitenskapelig kontekst.
- 34 RAVENHEART**
Filmfestival med sjangerfilm på plakaten.
- 35 FORSTYRRET FILMSALONG**
Filmopplevelser du ikke visste at du trengte.
- 36 STUMFILMKONSERTEN**
Stumfilm med levende musikk.
- 38 PUBLIKUMS ØNSKEFILMER**
40 THE DREAM THAT KICKS
Avant garde- og kunstfilm.
- 42 JØDISKE FILMDAGER**
Film om jødisk historie og kultur.
- 44 CINEMATEKENE**
Samme film på sju norske cinematek.

ØVRIG STOFF:

- 2/3 KALENDER / VISNINGSOVERSIKT**
6/7 AKTUELT
45 LES MER OM DISSE ARRANGEMENTENE PÅ NETTSIDENE
46 ALFABETISK TITTELOVERSIKT
47 INFORMASJON OG KOLOFON

Cinematket er stedet for filmhistorie og filmkunst. Vi viser både de store klassikerne og mindre kjente verk, og nye filmer av spesiell interesse. For oss er det viktig å presentere filmene på en best mulig måte. Vi prøver å være tro mot originale visningsformater og en stor andel av filmene vi viser er unike arkivkopier. I programmet setter vi også enkeltfilmer, regissører og epoker inn i en større faglig sammenheng, og kombinerer mange av forestillingene våre med foredrag, introduksjoner og samtaler med regissører, filmvitere og andre fagmennesker. Velkommen!

THE TRIP MØT ANJA BREIEN OSLO 31. AUGUST FUCKING ÅMÅL THE SCIENCE OF FICT OSLO/FUSION

PÅ TUR MED STEVE COOGAN & ROB BRYDON
TIL ENGLAND, ITALIA, SPANIA OG HELLAS
AUGUST OG SEPTEMBER
FIRE FILMER AV MICHAEL WINTERBOTTOM

FILMFESTIVAL
25. SEPTEMBER - 2. OKTOBER
30. ÅRSJUBILEUM!

**AUGUST
SEPTEMBER
2020**

FILMSALONGEN MED PER HADDAL
TIRSDAG 25. AUGUST KL. 18:30
SAMTALE & FRANCOIS TRUFFAUTS STJÅLNE KYSS

TO VISNINGER AV JOACHIM TRIERS FILM
MANDAG 31. AUGUST KL. 18:00 & 20:30
CINEMATEKTRADISJON

FOREDRAG ETTER FILMEN VED LINE STÅNICKE
TORS DAG 10. SEPTEMBER KL. 18:00
FILM OG PSYKOANALYSE

ION

MEGALODON
TIRSDAG 22. SEPTEMBER KL. 18:00
FOREDRAG ETTER FILMEN VED PIA VE DAHLEN

MÅNEDENS FILM

ZOMBI CHILD

Frankrike 2019

REGI Bertrand Bonello

MEG Louise Labeque, Wislanda Louimat, Katiana Milfort, Mackenson Bijou, Adilé David
Fransk, haitisk og engelsk tale, engelsk tekst, DCP, 1t 43min. A: 15 år

TOR 20. AUG KL. 18:00 | FRE 21. AUG KL. 18:00 | TIR 25. AUG KL. 20:00 | ONS 26. AUG KL. 20:30 | SØN 30. AUG KL. 20:30
SØN 6. SEPT KL. 18:30 | FRE 11. SEPT KL. 18:30 | SØN 13. SEPT KL. 20:30 | TIR 15. SEPT KL. 18:30

Gjennom en rekke særegne filmer – *L'Apollonide*, *Souvenirs de la maison close* (2011) om livet på et elegant bordell i Baudelaires Paris, biopic-en *Saint Laurent* (2014) om den franske moteskaperen og *Nocturama* (2016) om et terrorangrep i nåtidens Paris – har Bertrand Bonello etablert seg som en subtil betrakter av senkapitalismens dekadanse og nihilisme.

Siden den dagen George A. Romero slapp løs sine døde tropper i sørstatene og i kjøpesentre, har vi neppe hatt en mer tydelig popkulturell representasjon av ovennevnte nihilisme enn den slappe zombien. Det er derfor ingen overraskelse at Bonello, som tidligere har nevnt Romero som inspirasjonskilde (i *Nocturama* låser de unge

gjerningspersonene seg inne i et luksuriøst stormagasin, i et *last stand* ikke ulikt det i den berømte Monroeville Mall i Romeros *Dawn of the Dead*), skulle gripe tak i denne meget anvendelige myten.

Bonello hopper dog bukk over sedvanlige kulturelle representasjoner av de udøde og søker istedenfor mot mytens røtter i haitisk voodoo og kreolsk kultur – et kulturelt vitnesbyrd for det brutale møtet mellom afrikansk kultur, språk og religion og fransk kolonialisme.

Handlingen veksler mellom Haiti på 60-tallet, der en død mann blir gjenopplivet ved hjelp av voodoo, og nåtiden, på en prestisjefylt kostskole for døtrene til mottagerne av den franske

æreslegion-ordenen. Til dette vakre, men noe sterile stedet – der jentene lever isolert fra omverdenen og fortiden henger igjen i veggene – kommer Melissa, en ny elev fra Haiti. Hun blir tatt imot av de andre jentene med en blanding av skepsis og fascinasjon. Magi – om den er sort eller hvit – er ikke noe å spøke med, og det tar ikke lang tid før ting begynner å bli genuint uhyggelige ...

Historien blir levende i Bonellos friske og særegne film, som forhekser og forstyrrer lenge etter at rulleteksten er ferdig.

Chloé Faulkner

MÅNEDENS FILM

UNGE AHMED

Le jeune Ahmed, Belgia 2020

REGI Jean-Pierre Dardenne & Luc Dardenne

MED Idir Ben Addi, Olivier Bonnaud, Myriem Akheddiou, Victoria Bluck, Claire Bodson, Othmane Moumen
Fransk og arabisk tale, norsk tekst, DCP, 1t 20min. A: 9 år

TOR 10. SEPT KL. 18:30 | FRE 11. SEPT KL. 18:00 | SØN 13. SEPT KL. 21:00 | TIR 15. SEPT KL. 20:30 | ONS 16. SEPT KL. 20:30
TOR 17. SEPT KL. 18:00 | FRE 18. SEPT KL. 18:00 | SØN 20. SEPT KL. 20:45 | TIR 22. SEPT KL. 18:30 | TOR 24. SEPT KL. 18:30

Dardenne-brødrene har alltid et knivskarpt blikk på hvordan samfunnet behandler sine svakeste, og hvordan din posisjon former din personlighet og dine valg. Denne skarpheten er av kritikere noen ganger tolket som en kjølighet, en distansering fra objektene, men faktum er at man sjelden ser så virkelighetsnære portretter av mennesker og deres tro, tvil og vanskelige valg som i en film av de to brødrene. To gullpalmer og et utall andre priser, blant annet beste regi for *Unge Ahmed* i Cannes 2019, taler sitt tydelige språk.

Denne gangen går de rett inn i hjertet av troen og den muslimske befolkningens utfordringer når de dras i forskjellige retninger –

hvor ortodokse kan/skal de være? Et skolemøte hvor de muslimske foreldrene diskuterer bruken av sang i arabisk-undervisningen er en sentral scene hvor de forskjellige synspunktene får komme frem, uten at et fasitsvar blir gitt. Hovedpersonen her er den 13 år gamle Ahmed, som i det filmen starter allerede er blitt radikalisert av den lokale imamen. For ung til å stille kritiske spørsmål, og inspirert av sin fetter som allerede er utropt til martyr, forsøker han å begå en tilsvarende handling. Resten av filmen er hans møte med samfunnets instrumenter for avradikalisering, og hans egne reaksjoner på dette.

Hele tiden greier regissørene å holde vår interesse fanget mellom den unge Ahmeds

religiøse overbevisning og dem som ønsker å hjelpe. Finnes det noen vei ut for et allerede fanget sinn? Kan hjelpearbeideren nå frem? Psykologen? Eller kan datteren til bonden han arbeider hos vekke andre følelser hos ham, eller driver Ahmed et spill med oss alle? Sikkert er det at denne gang stikker brødrene Dardenne hånden inn i et av vår tids største vepsebol, og gir den som våger å følge dem nok en fabelaktig filmopplevelse, og kanskje litt innsikt også?

MÅNEDENS KLASSIKER

L'ARGENT

Frankrike/Sveits 1983

REGI Robert Bresson

MED Christian Patey, Didier Baussy, Michel Briguët, André Cler, Marc Fourneau

Fransk tale, engelsk tekst, DCP, 1t 25min. A: 12 år

TOR 17. SEPT KL. 20:00 | FRE 18. SEPT KL. 20:00 | TIR 22. SEPT KL. 20:00

ONS 23. SEPT KL. 20:00 | TOR 24. SEPT KL. 20:30

Robert Bressons siste film er basert på Tolstojs novelle «Den falske seddelen» fra 1905, som forteller om hvordan én ond handling (sirkuleringen av en falsk pengeseddel) setter i gang en kjedereaksjon av onde handlinger og uheldige hendelser, helt til én god gjerning snur historiens forløp og er katalysator for en tilsvarende serie av gode handlinger. Bresson har valgt å fokusere utelukkende på den onde kjedereaksjonen og lar den gode delen av forløpet kun bestå av én enkelt forløsende handling på slutten. *L'argent* viser hvordan en falsk pengeseddel skifter hender og ender med å ruinere livet til en uskyldig mann som, uvitende om sin forbrytelse, blir arrestert for falskmyntneri. Det

hele begynner med at to overklassegutter lager en falsk seddel som de veksler i en fotobutikk. Butikkeieren oppdager at seddelen er falsk, men kvitter seg med problemet ved å gi den videre til filmens hovedperson, Yvon, som betaling for en leveranse. Når Yvon så skal betale for seg på en kafé med den falske seddelen, ringer kaféverten til politiet, hvorpå Yvon blir arrestert, får en betinget dom og mister jobben. Dette er opptakten til en serie særdeles uheldige hendelser som fratar Yvon alt han har og tvinger ham til å begå nye forbrytelser for å betale for de gamle. Men det er kun i matematikken at minus og minus blir pluss. Ellers kan en ond sirkel kun brytes med en god handling.

Det mest oppsiktsvekkende med *L'argent* er dens enkelhet. Filmen kan ses fullstendig uten forutsetninger, selv om den er et av de mest radikale uttrykkene for Bressons katolisisme og hans interesse for spørsmål om skyld og syndsforlatelse, og om skjebnestyrt tvang versus fri vilje. Bresson er asketisk og tilbakeholden i sitt filmspråk og har kanskje aldri har vært så kompromissløs i sin skildring av et korrump, egoistisk og avstumpet moderne samfunn. Dette er kanskje Bressons mest forstyrrende film, men samtidig en meget verdig avslutning på filmkarrieren til en av Europas aller mest distinkte og egenartede auteurer.

MÅNEDENS KLASSIKER

PSYCHO

USA 1960

REGI Alfred Hitchcock

MEG Anthony Perkins, Janet Leigh, Vera Miles

Engelsk tale, utekstet, DCP, 1t 50min. A: 15 år

TIR 8. SEPT KL. 20:30

VISES OGSÅ UNDER RAVENHEART - TIDSPUNKT ANNONSERES SEINERE

Kjæresteparet Marion Crane og Sam Loomis kan ikke gifte seg på grunn av Sams økonomiske problemer. For å komme ut av uføret stjeler Marion 40.000 dollar fra sjefen sin, og forlater Phoenix for å starte et nytt liv med Sam, som bor i California. I løpet av turen dit blåser det opp til storm, og Marion må inn på et hotell som drives av den unge Norman Bates. Motellet ligger øde til, og er tilsynelatende bare bebodd av Bates og hans gamle, syke mor. Når Marion skal ta seg en dusj før hun går til sengs, blir hun brutalt stukket ned og drept.

Mange hevder at *Psycho* er den beste skrekkefilmen som noensinne er laget. Mer enn noen annen av Alfred Hitchcocks filmer bringer

den tilskueren ut av fatning. Vi forvirres og føres bak lyset, her er stadige forventningsbrudd i forhold til identifikasjon og handlingsforløp. For de fleste vil rollefiguren Marion innledningsvis fungere både som heltinne og hovedperson. Det er derfor bemerkelsesverdig at Hitchcock lar henne bli drept på et tidlig stadium i filmen. På grunn av dette blir vi tvunget til å flytte sympatien vår mellom karakterene på en måte som bryter med etablerte konvensjoner. Denne fleksibiliteten blir imidlertid en del av spenningsmomentet.

I et berømt intervju med den franske filmskaperen François Truffaut, sa Hitchcock om *Psycho*: «Min største tilfredsstillelse var at filmen hadde så sterk effekt på publikum.

Filmen fikk publikum til å skrike. Det føles svært tilfredsstillende å kunne oppnå noe som minner om en massereaksjon gjennom ren filmkunst».

Selve tittelen henviser til psykopatbegrepet, som var et viktig element i Robert Blochs roman, som filmen er basert på. Begge skildrer forløpet i en psykoanalyse på en måte som gir mottakeren en potensiell terapeutisk opplevelse. Dette var nye takter i 60-tallets amerikanske filmmarked, spesielt fordi det å bruke menneskesinnets groteske sider skapte nye skremelsaspekter. Komplet med dramatisk musikk og saftige lydeffekter er *Psycho* en opplevelse som burde få hårene til å reise seg hos selv den mest garvede tilskuer.

ROBERT BRESSON

PRESISJONENS POESI

Mer omtalt enn sett, mer innflytelsesrik enn forstått, mer beundret enn likt – filmene til Robert Bresson utgjør en konsentrert kanon av slående skjønnhet og kompleksitet. Nå får du muligheten til å se ni av dem.

Bortsett fra en tidlig musikalsk komedie, *Les affaires publiques* (1934), laget den franske mesteren 13 filmer i løpet av fem tiår. Sammen utgjør de et livsverk preget av en unik stilistisk konsistens og innflytelse. Bressons stil, beskrevet som «spirituell» (Susan Sontag), «transcendental» (Paul Schrader) og «parametrisk» (David Bordwell & Kristin Thompson), er en av de mest kompromissløse i filmens historie.

Bresson, som opprinnelig studerte filosofi og maling, var inspirert av jansenismen, den asketiske retningen innen katolisismen som befatter seg med spørsmål om den frie vilje og predestinasjon, oftest forbundet med Pascal. Temaene han jobbet med var «åndelige» fra et tidlig stadium, selv om stilen han benyttet for å formidle denne åndeligheten først kom til syne etter hans to første filmer, *Gatens engler* (1943)

og *Damene fra Boulogneskogen* (1945). Disse ble lenge vurdert adskilt fra hans øvrige produksjon, som stiliserte, litterære filmer som står i kontrast til den knappe, monotone talemåten han benyttet seg av senere. Filmene er også fotografert med noir-aktige kontraster av Phillippe Agostini og spilt med selvgod autoritet og – i tilfellet til den uforglemmelige Maria Casarès i *Damene...* – høy teatraliskhet. I ettertid har kritikere og akademikere revurdert disse tidlige filmene, og selv om de skiller seg fra Bressons øvrige filmer, kan de ses som forvarslar av hans modne stil og visjon.

Bresson utviklet etter hvert en knapp, minimalistisk stil som endret seg lite med årene, selv om hans motiv og kilder har variert mye. David Bordwell hevder at Bresson etablerte et «stilistisk system som kan redusere nesten ethvert

1. *En landsbyprests dagbok* 2. *En dødsdømt har rømt*
3. *Pickpocket*

«Ikke vakkert fotografi, ikke vakre bilder, men nødvendige bilder og fotografi.»

Robert Bresson

tema til sine egne begreper». Dette systemet, som Bresson omtaler som «le cinématographe», oppstod ut i fra hans sterke ønske om å få filmen til å uttrykke det som ikke lar seg redusere til ord, å gi filmen det han kalte «en indre bevegelse».

Bresson ville bruke filmens profane forestillingskunst til å skildre den spirituelle tvilen til isolerte mennesker som søker etter nåde. Dette gjorde at han skrellet bort alt han mente var overflødig og falskt. I de pascalske aforsmene som Bresson samlet i boken *Notes sur le cinématographe*, skilles det mellom hans eget system, *le cinématographe*, som han assosierte med abstraksjon og presisjon, med musikk og malerkunst, og «film» forøvrig, som han forbandt med teateret, med bedragerisk realisme, vulgaritet og billig psykologi.

Stilen Bresson utviklet for å uttrykke sin visjon om søken etter forsoning i en barbarisk verden, kan defineres med ordene fornektelse, distanse og unngåelse. Bildene hans er strengt komponerte, flate, og de vektlegger frontalitet på en måte som har blitt sammenlignet med bysantinsk ikonografi, og bildene til Piero della Francesca, Giotto og Vermeer. Skruppelløst unnlater han å bruke etableringsbilder, han minimerer bevegelse i både kamera og aktører, han begrenser antall kameravinkler og -avstander, han kutter drastisk ned på antallet og typen opptakssteder og holder seg for enhver pris borte

fra all visuell forskjønnelse og det tradisjonelle landskapsbildet.

Resultatet av dette er at miljøet blir en slags nøytral grunn for Bressons ladede bilder av gester og blikk, av isolerte gjenstander og tomme rom, av kroppsdelene (spesielt hender og føtter) og de ofte påpekte dørene som han regelmessig fester oppmerksomheten på – de er aldri bare dører i Bressons filmer, men portaler for sjelen.

Bresson arbeider intuitivt og presist og filmer sjelden mer enn han trenger. Han redigerer i kinosalen, ikke ved et klippebord, og han strukturerer sine beskjedne, mystiske bilder til en unik syntaks eller «talemåte», som han kaller det, som vektlegger forholdet mellom bildene. «Jo flater et bilde er, jo mindre uttrykker det,» sier han, «og jo lettere forandres bildet i kontakt med andre bilder.» Og: «Det er nødvendig at bildene har noe felles, at de deltar i en slags forening.» Bressons klippestil legger vekt på kraft, rytme, kompaktet og kompresjon. Overganger utelates ofte helt, narrative «klimaks» holdes nede og viktige hendelser blir ofte bare registrert eller referert til. Utvalgte gåtefulle bilder – bordet som veltes og skjerfet som daler ned fra et vindu i *Une femme douce* (1969), for eksempel – representerer nøkkelhendelser (i dette tilfellet, kvinnens selvmord) som seeren forstår bare ved å dekode sammensetningen av bilder. Denne elliptiske stilen krever en form for åndeliggjøring

av publikum. Bresson: «Gjem ideene, men slik at folk finner dem. Det viktigste vil være det best gjemte.»

Bressons bruk av lyd er også unik, og en av de mest beundrede og analyserte i hele filmhistorien. Hans uttalelser om lyd har blitt en slags teologi for enkelte filmskapere – så sterkt oppjonerer de mot konvensjonene i tradisjonell film. Fra og med sin tredje film, *En landsbyprests dagbok* (1951) – og kanskje tydeligst i bruken av naturlige lyder i *En dødsdømt har rømt* (1965) og den mye roste fektekonkurransen i *Lancelot du Lac* (1974) – bruker Bresson i økende grad lyden som en erstatning for, heller enn et tillegg til eller en forsterkning av, bildene. På samme måte som han fokuserer på «ledige» rom ved å la kamera dvelle etter at en person har forlatt bildet, legger Bresson sterk vekt på stillhet – ikke bare stillhet i seg selv, men fraværet av lyd. Han bruker også musikk sparsomt. I tråd med den gradvise elimineringen av musikk, blir også dialogen mer lakonisk; *En landsbyprests dagbok* virker pratsom sammenlignet med de fâmælte filmene han gjorde senere.

Det kanskje mest kontroversielle aspektet ved Bressons system er bruken av det han kaller «modeller»: ikke-profesjonelle skuespillere instruert i nøytral replikkveksling, automatiske bevegelser og følelsesmessig uttrykksløshet. Antallet tagninger Bresson gjorde med modellene

4

5

6

4. *Lancelot du Lac*
5. *Djevelen, formoder jeg*
6. *L'argent*

«Det er med det rene og presise at du påkaller oppmerksomhet fra uoppmerksomme øyne og ører.»

Robert Bresson

sine, for å få frem akkurat den riktige mangelen på tonefall i en replikk, det presise nedtrykte ansiktsuttrykket, den eksakte automatiske (og derfor «naturlige») bevegelsen, kan få selv von Stroheim til å virke fاملende.

Bressons bestemte visjon og stil ga seg utslag i en paradoksal type film, hvor selve fornekningen av følelser skaper følelsesmessig overveldende filmer, hvor minimalisme blir til overskudd, hvor tilbakeholdelsen av informasjon skaper en narrativ tetthet, og hvor all den oppmerksomheten som er viet «verkets overflate», som Bresson kaller det, skaper en uuttømmelig dybde. Det indre manifesterer seg i et «tingenes språk», en intens materialisme gjør gjenstander og gester til indikatorer for det transcendentale og den dokumentariske naturalismen blir en slags abstrakt formalisme.

Til tross for at Bresson unngår visuelle effekter og tradisjonelle landskapsbilder, har både den øde verdenen i *En landsbyprestes dagbok*, med de glødende skyene og de nakne trærne, og bildene av den nattlige Seine i *En drømmers fire netter* (1971) en ikke-verdslig skjønnhet som har plassert dem blant filmhistoriens lettest gjenkjennelige landskaper. Hans ufeilbarlige klipp, med individuelt solide bilder som kommer sammen og kan føles som objekter lagt side ved side, skaper de klare kadensene i en klavikord, men filmene synes likevel å flyte (drømmeaktig

som i *En landsbyprestes dagbok* og *En drømmers fire netter*, med mørke, marerittaktige understrømninger, i *Djevelen, formoder jeg*). På den andre siden er klippingen ofte rask og analytisk – bildene kommer i bølger, med manglende overganger – men filmene bevarer alltid en grunnleggende kroppslighet. Filmene føles kalkulerte og høyt fullendte i sin presisjon, men Bresson jobbet instinktivt og ofte uten mye planlegging.

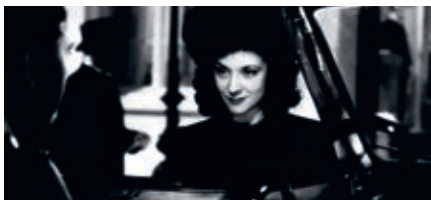
Etter at han begynte å bruke farger i filmene sine, fra og med *Une femme douce*, ble Bressons visjon mørkere, og hans voksende pessimisme resulterte i en mer vellystig fremstilling av verden. Flatheten i Bressons komposisjoner og hans fremtredende avdramatisering, plasserer ham i den modernistiske tradisjonen. Likevel virker universet hans ofte arkaisk. Bressons arthurske fortelling, *Lancelot du Lac*, virker underlig kontemporær, mens den opphøyde *En drømmers fire netter*, med sine drømmerske beatniker, *bateaux mouches* og bossa nova, oppleves mindre trendy enn høvisk, middelaldersk. Gitt alle disse paradoksene, er det ingen overraskelse at omtaler av Bressons filmer ofte er sterkt farget av tiden de er skrevet i, og at de ofte fokuserer på motsetninger i hans arbeid.

Bressons unike stil er så enestående at den synes umulig å kopiere. Men ser man bort fra Godard, er det vanskelig å finne en

fransk regissør som har vært så betydningsfull (med mindre det er Renoir, hvis innflytelse er allestedsnærværende, men så transparent at den blir usynlig). Bressons stil har blitt absorbert og transformert ikke bare av de regissørene som jobbet som hans assistenter – Louis Malle, Claude Miller, Jean-Marie Straub – men også av en lang rekke filmskapere fra Helsinki til Taipei. Av disse er det, overraskende nok, Rainer Werner Fassbinders visjon som ligger nærmest Bressons. Selv om de var ulike på de fleste måter – den ene en produktiv melodramatiker, den andre en sparsom minimalist – delte de to regissørene et syn på verden hvor de utstøtte, utnyttede og plagede har en like stor tilbøyelighet til smålighet og ondskap som sine overgripere. Bressons innvendinger mot at realismen hans ofte blir feiltolket som pessimisme, kunne like godt brukes av Fassbinder: Begge kunne identifisere seg med karakteren i *Djevelen, formoder jeg* som ganske enkelt sier: «Min sykdom er at jeg ser klart».

Av James Quandt, Cinematheque Ontario, Toronto Redigert. Oversatt av Jan Langlo

INSTITUT
FRANÇAIS

SØN 23. AUG KL. 21:00
ONS 26. AUG KL. 20:00

DAMENE FRA BOULOGNESKOGEN

Les dames du Bois de Boulogne, Frankrike 1945

REGI Robert Bresson

MED Maria Casarès, Elina Labourdette, Lucienne Bogaërt, Paul Bernard

Fransk tale, engelsk tekst, DCP, 1t 26min. A: 6 år

I *Damene fra Boulogneskogen* er lite av den beherskede tilnærmingen Bresson rendyrket i sine senere filmer. Dette er en film full av følelser; av begjær, både av den innestengte og den ukontrollerte sorten, og av bitterhet og sorg over den umulige kjærligheten. *Damene fra Boulogneskogen* har fått mange svorne tilhengere, deriblant Michelangelo Antonioni og Jean-Luc Godard.

ONS 19. AUG KL. 21:00
FRE 21. AUG KL. 21:00

EN LANDSBYPRESTS DAGBOK

Journal d'un curé de campagne, Frankrike 1951

REGI Robert Bresson

MED Claude Laydu, Jean Riveyre, Armand Guibert, Nicole Ladmiral

Fransk tale, svensk tekst, 35mm, 1t 35min. A: 9 år

En nyutdannet prest kommer til den lille landsbyen Ambricourt. Han blir møtt med mistenksomhet og religiøs likegyldighet. Stemningen i landsbyen forsterker hans tvil på eget verd. Han kjemper for å finne fotfeste i sitt kall, men en overfølsom innstilling til omverdenen og en snikende sykdom svekker hans dømmekraft.

Un condamné à mort s'est échappé

Frankrike 1956

REGI Robert Bresson

MED François Leterrier, Charles Le Clainche, Maurice

Beerblock, Roland Monod

Fransk og tysk tale, svensk tekst, DCP, 1t 41min. A: 9 år

EN DØDSDØMT HAR RØMT

LØR 8. AUG KL. 17:00

TIR 11. AUG KL. 20:30

LØR 15. AUG KL. 18:00

En dødsdømt har rømt er basert på den sanne beretningen om en fransk motstandsmann, løytnant André Devigny, som ble fengslet og dømt til døden av Gestapo i Lyon i 1943, men som klarte å flykte fra det beryktede Montluc-fengselet. Flukten er hos Bresson ikke bare fysisk, men også et uttrykk for en langt mer grunnleggende og åndelig form for løsrivelse.

En dødsdømt har rømt er fortalt med den asketiske strengheten i filmspråket som har gjort Bresson både berømt og beryktet. Alle uvesentligheter er skrellet bort både på bilde- og lydsiden, til fordel for en uhyre poengtert minimalisme gjort med en genuin, vakker renhet.

TOR 20. AUG KL. 18:30

LØR 22. AUG KL. 18:00

SØN 23. AUG KL. 16:00

PICKPOCKET

Frankrike 1959

REGI Robert Bresson

MED Jean-Baptiste Lulli Medv Martin Lasalle, Pierre Leymarie

Fransk tale, engelsk tekst, DCP, 1t 16min. A: 9 år

Den unge lommetyven vi møter i *Pickpocket* har stilt seg utenfor samfunnet og i sin isolasjon overbeviser han seg selv om at han står over det. Tyveriene blir en rituell handling. Den unge kvinnen som til slutt gjør Michel mottakelig for kjærligheten er ingen vanlig pariserjente, men godheten i form av en skytsengel.

FRE 14. AUG KL. 18:30

SØN 16. AUG KL. 17:00

TIR 18. AUG KL. 18:00

AU HASARD, BALTHAZAR

Frankrike/Sverige 1966

REGI Robert Bresson

MED Anne Wiazemsky, Francois Lafarge, Philippe Asselin, Nathalie Joyaut

Fransk tale, engelsk tekst, DCP, 1t 35min. A: 9 år

Au hasard, Balthazar handler om menneskeheten, men ytre sett er det historien om et esels liv, fra fødsel til død. Den første som tar seg av eselet Balthazar er bondejenta Marie, og selv om han senere skifter eiere flere ganger, er Marie aldri langt unna. Under sine forskjellige mestere blir Balthazar både vitne til og offer for menneskets ondskap.

UNE FEMME DOUCE

TIR 25. AUG KL. 18:00
SØN 30. AUG KL. 18:30

Frankrike 1969

REGI Robert Bresson

MED Dominique Sanda, Guy Frangin, Jane Lobre

Fransk tale, norsk tekst, 35mm, 1t 28min. A.: 12 år

En purung kvinne kaster seg ut fra sjette etasje i en leiegård. Mens mannen hennes våker ved kisten, forsøker han å få klarhet i motivene bak den desperate handlingen. I tankene går han to år tilbake i tid, til det første møtet med den da 16 år gamle foreldreløse skolejenta som skulle bli hans hustru, og i mannens erindring ruller deres korte, stormfulle og nedbrytende samliv opp for tilskueren. Vi blir dermed vitne til den eldre mannens hjelpeløse forhold til en ung jente som er diametralt forskjellig fra ham selv. Mens mannen er smålig, transsynt og sjalu, er jenta nysgjerrig, godtroende, idealistisk og livsbejænde.

Filmen er tidløs i sin søken etter moralske og åndelige verdier, og i sin innsiktsfulle skildring av den erotiske konflikten mellom mann og kvinne.

SØN 6. SEPT KL. 18:30
ONS 9. SEPT KL. 18:00
FRE 11. SEPT KL. 20:00

LANCELOT DU LAC

Frankrike/Sveits 1974

REGI Robert Bresson

MED Luc Simon, Laura Duke Condominas, Humbert Balsan

Fransk tale, engelsk tekst, DCP, 1t 25min. A.: 9 år

Dette var Bressons drømmeprojekt, en film han ønsket å lage i tyve år. Historien om ridderne av det runde bord er i Bressons versjon overhodet ikke romantisk. Ridderne er hjemvendt etter en lang, blodig og mislykket jakt på den hellige gral og plaget av sjalusi og rivalisering. Sentralt står forholdet mellom Lancelot og Guinevere, som skildres med sedvanlig bressonsk nøkternhet.

TOR 10. SEPT KL. 21:00
SØN 13. SEPT KL. 19:00
TIR 15. SEPT KL. 21:00

DJEVELEN, FORMODER JEG

Le diable probablement, Frankrike 1977

REGI Robert Bresson

MED Antoine Monnier, Tina Irissari, Henri de Maublanc, Laetitia Carcano

Fransk tale, norsk tekst, 35mm, 1t 35min. A.: 15 år

Da Bresson for første gang skulle gjøre en film basert på et eget manus, fokuserte han på ungdomsgenerasjonen, og det er et svart bilde han tegner opp. Året er 1977, og vi møter en gruppe franske begavete overklasse-ungdommer som lider over å se en sivilisasjon som er på vei i gal retning. Døden virker å være deres eneste anstendige utvei.

L'ARGENT

TOR 17. SEPT KL. 20:00
FRE 18. SEPT KL. 20:00 | TIR 22. SEPT KL. 20:00
ONS 23. SEPT KL. 20:00 | TOR 24. SEPT KL. 20:30

Frankrike/Sveits 1983

REGI Robert Bresson

MED Christian Patey, Didier Baussy, Michel Briguët,

Andre Cler, Marc Fourneau

Fransk tale, engelsk tekst, DCP, 1t 25min. A.: 12 år

Robert Bressons siste film er basert på Tolstojs novelle «Den falske seddelen» fra 1905, som forteller om hvordan én ond handling (sirkuleringen av en falsk pengeseddel) setter i gang en kjedereaksjon av onde handlinger og uheldige hendelser. *L'argent* viser hvordan en falsk pengeseddel skifter hender og ender med å ruinere livet til en uskyldig mann som, uvitende om sin forbytelse, blir arrestert for falskmyntneri.

Det mest oppsiktsvekkende med *L'argent* er dens enkelhet. Den er kanskje også Bressons mest forstyrrende film, men samtidig en meget verdig avslutning på filmkarrieren til en av Europas aller mest distinkte og egenartede auteurer.

LILLEBIL
IBSEN

Hun satte spor etter seg i norsk scenekunst og film, og var også en internasjonal stjerne. Vi viser seks filmer med Lillebil Ibsen.

Lillebil Ibsen (egentlig Sofie Parelus Monrad Krohn) var en av norsk teaters store primadonnaer. I det store og hele er hun kanskje mest husket for komedier, men hun rakk også å spille nesten alle de store kvinnerollene i Ibsens dramatik, og var en sensasjon som den første norske Martha i *Hvem er redd for Virginia Woolf?* Men hun begynte ikke som vanlig skuespiller.

Hun var datter av den legendariske Gyda Christensen (1875-1964), som var både skuespiller, sanger, danser, instruktør og koreograf, og hun ble alt som barn grundig opptrent i ballett og pantomime. Bare tolv år gammel debuterte hun som danser på Nationaltheatret. Etter ballettstudier i København ble hun hentet til Berlin og ble der prima ballerina hos Max Reinhardt. Hun var beundret over hele den vestlige verden som ballettdanser og pantomimekunstner. Suksessen førte også til filmroller, og selv om filmmidiet sjelden fikk vist bredden i hennes begavelse, var oppgavene hun fikk på film like fullt et symptom på hvor populær og anerkjent hun var, allerede før hun fylte 20 år.

I sin selvbiografi nevner hun med blandede følelser sin filmdebut i 1918, i den tyske stumfilmen *Europa postlagernd* (den norske tittelen var *Europa Poste Restante*). «Jeg spilte en klokkerdatter hvis elskede anklages for mord. [...] Jeg syntes det var morsomt å filme og gledet meg til å se filmen. Det ble en gruffull opplevelse. Så jeg virkelig sånn ut – så klossete og stygg? Alle mine illusjoner om meg selv falt i grus, og jeg er egentlig aldri helt kommet over sjokket.» Men erfaringen skremte henne likevel ikke fra å ta imot nye filmoppgaver. Året etter fikk hun en rolle mot Lars Hanson i Mauritz Stillers *Sången om den eldröda blomman*, en film som nok ga henne mer oppmerksomhet i Skandinavia enn den første. Midt oppi karriereprogresjonen, hun

gikk på dette tidspunkt over til talescenen og slo igjennom som Kameliadamen, giftet hun seg med Tancred Ibsen og fikk sønnen Tancred Ibsen jr. i 1921. Like fullt ble det nye store filmroller: I det tyske todelte verket *Christian Wahnschaffe*, (1920/21) hadde hun i filmens første del en sentral rolle som danserinnen Eva, og fikk dermed for første gang eksponert seg som danser på lerretet. Og i 1922 fremstod hun endelig i norsk film, som smedens kone Eva i Hamsun-filmatiseringen *Pan* (1922), en nydelig prestasjon i en generelt imponerende tidlig norsk stumfilm.

Ellers gjestet Lillebil Ibsen scener i både Norge og utlandet opp gjennom 1920-årene; hun spilte blant annet *Fruen fra havet* i London i 1925. Fra 1928 var hun fast ansatt ved Det Nye Teater, og ble dette teaterets naturlige førstedame i nesten 30 år. Film ble det derimot mindre av i disse årene. I 1931 fikk hun hovedrollen i en svensk tidlig lydfilm, *Lika inför lagen* (på norsk *Likhet for loven*), innspilt i Paris i samarbeid med Paramount. Filmen var en av mange versjoner av en amerikansk film, *Manslaughter*, fra 1930 med Claudette Colbert, og handlet om en forkjælt overklassepike som må sone fengselsstraff for en trafikkovertredelse med døden til følge. Filmen ble fort glemt, men Lillebil Ibsen hadde tatt steget inn i lydfilmen. To år etter spilte hun for første og eneste gang i en av sin manns filmer, revykomedien *Op med hodet!* (1933). Her var hun en ung ballettdanser ved et revyeteater, og denne ufortjent glemte filmen viser henne i full vigør som grasiøs danser og kabaretartist. Hun synger også Kristian Hauger-melodier med innsmiggende snert.

1940-tallet hadde bare en eneste filmoppgave til henne: som personinstruktør på ektemannens film *Et spøkelse forelsker seg* (1946). I disse årene tok teateret all hennes tid. Først i 1955 ser

vi henne igjen på lerretet, som sosietetsvertinne i den pussige Oscar Wilde-filmatiseringen *Arthurs forbrytelse*, en helt atypisk produksjon i norsk filmhistorie, uansett epoke. Men hennes filmrolle med garantert størst «star power» kom i 1958, i Arne Mattssons svenske thriller *Mannekeng i rødt* (1958), der hun spiller en tøff eldre forretningskvinne som føler seg truet på livet, og bestemmer seg for å løse mysteriet uten politiets bistand. På dette tidspunkt i karrieren var Lillebil Ibsen gått over til Nationaltheatret og stod for alvor klar for de modne karakterrollene. *Mannekeng i rødt* ble et startskudd på den siste fascinerende fasen av karrieren.

En siste gang skulle hun komme til å spille i en norsk film; i Arnljot Bergs *Hennes meget kongelige høyhet* (1968) spilte hun prinsessens (Christina Schollins) lakoniske tante, en tørrvittig og livsklok kamérolle.

Så sent som i 1979 hadde Lillebil Ibsen sitt siste filmengasjement. Det var igjen Arne Mattsson som engasjerte henne, nå til en mindre rolle i en produksjon med tittelen *Sometime, somewhere*. Denne filmen nådde imidlertid aldri fram til publikum, og vi vet ikke om den i det hele tatt ble ferdigstilt.

Lillebil Ibsen feiret sitt 70-årsjubileum som scenekunstner med en nyoppsetning av *Kjære løgnhals* (mot Per Aabel) på Nationaltheatret i 1981. Jubiléet henviste til at hun i 1911 hadde gjort sin første opptreden på samme scene, som *Prinsessen på erten*.

Da Filmens hus åpnet i 1996, ble de to salene oppkalt etter ekteparet Ibsen. Den største salen fikk navnet Tancred, den lille heter Lillebil.

Bent Kvalvik

Sverige 1919

REGI Mauritz Stiller

MED Lars Hanson, Greta Almroth, Lillebil Christensen, Louise Fahlman, Axel Hultman, Hjalmar Peters, Edith Erastoff

Stum med musikk, svenske mellomtekster, DCP, 1t 41min.

A: 9 år

SÅNGEN OM DEN ELDRÖDA BLOMMAN

SØN 2. AUG KL. 20:00

ONS 5. AUG KL. 18:00

Mauritz Stiller var en av de to store svenske stumfilmregissørene, og hans filmatisering av Johannes Linnankoskis bestselger fra 1905 om kjærlighetens kår på den finske landsbygda, er en av de fineste nordiske stumfilmene, hvor skuespillerne får stor plass til å utfolde seg, og hvor bruken av tekstplakater holdes på et minimum. Dermed blir pausene, blikkene og de små gestene tillagt større betydning enn det som blir sagt.

Sången om den eldröda blomman er i stor grad filmet ute i den svenske sommeren, hvor lyset og selve naturen spiller en vesentlig rolle. Dette er den eneste svenske stumfilm hvor partituret for musikken er bevart og på denne nyrestaurerte versjonen får vi høre originalmusikken fremført av Gävle symfoniorkester.

Norge 1922

REGI Harald Schwenzen

MED Hjalmar Fries Schwenzen, Hans Bille, Lillebil Ibsen
Stum, norske mellomtekster, 35mm, 1t 40min. A: 9 år

PAN

SØN 16. AUG KL. 20:00 -

KJETIL SCHJANDER LUHR

SPILLER TIL FILMEN

Pan etter Knut Hamsuns roman om den rastløse og lidenskapelige løytnant Thomas Glahn var i 1922 et ambisiøst kunstnerisk løft for norsk film. Filmen ble innspilt i Melbu i Vesterålen og i Algerie. Historiens to «femmes fatales» ble spilt av norsk teaters kommende store primadonnaer, Gerd Egede-Nissen og Lillebil Ibsen, begge pur unge her.

Norge 1933

REGI Tancred Ibsen

MED Lillebil Ibsen, Tore Foss, Julie Lampe, Egil Hjorth-Jenssen

Norsk tale, utekstet, 35mm, 1t 20min. A: Tillatt for alle

OP MED HODET!

ONS 23. SEPT KL. 18:00

TOR 24. SEPT KL. 18:00

Theobald Tordenstam reiser til storbyen med skuespillerambisjoner, og får engasjement på et lite revyteater. Alt er selvfølgelig bare et påskudd for å vise frem noen av den tidens største revystjerner og en rekke sang- og dansenumre. Et helt unikt innblikk i Oslo anno 1933!. Mot slutten demonstrerer også Tancred Ibsen hvilken eminent klipper han er.

Norge 1955

REGI Sverre Bergli

MED Espen Skjønberg, Lillebil Ibsen, Einar Sissner,
Liv Opsahl, Carsten Winger

Norsk tale, utekstet, 35mm, 1t 12min. A: 12 år

ARTHURS FORBRYTELSE

TIR 4. AUG KL. 18:00
TOR 6. AUG KL. 18:30

Det er ikke ofte i norsk filmografi at man har vendt seg til Oscar Wilde for å finne inspirasjon, men her i *Arthurs forbrytelse* kan vi spore plotet tilbake til novellen «Lord Arthur Savile's Crime» fra 1887. Filmen er en god del forskjellig fra novellen, noe som godt er når både tid og sted er såpass annerledes. Arthur Sellmann i Espen Skjønbergs skikkelse er en ung mann på nippet til å gifte seg med sin store kjærlighet – Irene. Dessverre anbefaler hans fjonge venninne Diana (Lillebil Ibsen) ham å først gå til spåmannen Akim Taroff. Der får han beskjed om at giftemålet ikke kan finne sted før Arthur er blitt morder, med den dramatiske konsekvensen at Arthur tar spådommen på alvor!

Sverige 1958

REGI Arne Mattson

MED Karl-Arne Holmsten, Anita Björk, Lillebil Ibsen
Svensk tale, norsk tekst, 35mm, 1t 48min. A: 12 år

MANNEKENG I RØDT

TIR 11. AUG KL. 18:00
ONS 12. AUG KL. 18:00

Arne Mattson laget fem sterke og utfordrende krimhistorier om detektivparet Hillman, alle med en farge i tittelen og alle helt i grenselandet for hva samtidens sensur kunne tåle. *Mannekeng i rødt* foregår i et motemiljø. En mannekeng forsvinner og dukker opp skjult som en utstillingsdukke med en dolk i ryggen. Lillebil Ibsen ses som motehusets direktør.

Norge 1968

REGI Arnljot Berg

MED Toralv Maurstad, Christina Schollin, Lillebil Ibsen,
Henki Kolstad

Norsk tale, utekstet, 35mm, 1t 48min. A: 6 år

HENNES MEGET KONGELIGE HØYHET

TIR 15. SEPT KL. 18:00
ONS 16. SEPT KL. 18:00

«Har de kongelige rett til et privatliv?» spurte regissør Arnljot Berg i 1968 da han lagde denne fiktive historien om hva som ville skje dersom en prinsesse forelsker seg i en skilt skuespiller. Toralv Maurstad briljerer som den store skuespilleren Georg Stander, svenske Christina Schollin (kjent fra *Fanny og Alexander*) er prinsesse Anne og Lillebil Ibsen hennes utspøkerte tante.

En filmserie om kampen for et felles sted å høre til.

Alle trenger et pusterom, et sted å komme hjem til, et sted å hvile hodet. Men i vår tid har man lite respekt for menneskers rett til å ha et hjem. Tvert om har etterspørselen etter eiendom gjort oppkjøp, oppgradering og videresalg til en folkesport og bydeler til åsted for gentrifisering. Og på internasjonalt nivå hører eiendomsmasse til de mest lønnsomme investeringene for de tyngste aktørene i markedet. I den sammenhengen blir enkelt-leiere og -eiere lette.

Denne filmserien fokuserer på mennesker i kamp, i kampen mot utkastelse og i kampen for å skape seg et sted å være – grunnleggende behov som ligger til grunn for en uro vi ser over hele den vestlige verden nå i dag.

Dette er hva Johan Galtung peker på, når han introduserer begrepet strukturell vold i sin artikkel «Violence, peace, and peace research». Makten til å avgjøre distribusjon av ressurser er ujevnt fordelt, sier Galtung, og det rammer mennesker med lav inntekt og utdannelse, svak helse – og lite makt. I USA og Chile har vi nylig

sett hvordan også mennesker fra middelklassen blir ny-fattige ofre, hvor det nødvendige i hverdagen blir kjøpt av investeringsselskaper så store og fjerne at det nesten er umulig å kjempe mot dem.

Filmen *Ghost Tropic* starter stille opp i pusterommet, og står i kontrast til seriens øvrige filmer som fanger mye uro, ikke minst kampen for retten til å ha et sted å høre til. *Ghost Tropic* følger vaskehjelpen Khadija på vei hjem en natt i Molenbeek, og er et møte med en verden hvor håp og en stabil fremtid er en mangelvare.

Rundt i verden er det mange som tar utfordringen og organiserer lokale fellesskap til motmakt. *PUSH* avdekker omfattende spekulasjon rundt boligmasse og følger arbeidet til Leilani Farha, spesialinspektør for FNs boligprogram.

I programmets andre del møter vi okkupasjon som virkemiddel. I *Landless* følger vi en gruppe fra Landless Workers' Movement i Brasil over flere år. I en helt annen kontekst møter vi i *Occupied Cinema* en gruppe unge aktivister som okkuperer en gammel kino i sentrum av Beograd.

Til sist i serien samles vi rundt en helt fersk og 3 1/2 time lang film fra den spanske byen Cartagena, med blick på tilhørighet og den europeiske økonomiske krisen, fra dramatiske hendelser i 1992 og frem til i dag.

Hanan Benammar & Brynjar Bjerkem,
Transcultural Arts Production

TrAP

OCCUPIED CINEMA

ONS 2. SEPT KL. 20:30

Okupirani bioskop

Serbia 2018

REGI Senka Domanovic

Serbisk tale, engelsk tekst, DCP, 1t 27min.

A: Tillatt for alle

I kjølvannet av Jugoslavias fall ble mange kinoer privatisert, 14 bare i Beograd. Disse ble solgt til relativt tvilsomme investorer. I denne filmen følger vi okkupasjonen av en kino i Beograd, begått av filmskapere, kunstnere, aktivister og tidligere kinoansatte. Under okkupasjon arrangeres det filmvisninger og diskusjoner i den ærverdige kinosalen. Deltakerne er fulle av kunnskap og drømmer, og kinoen blir et samlingssted for alt dette. Men kan dette rommet oppfylle alles drømmer – og kan drømmene bli til virkelighet?

TIR 1. SEPT KL. 18:00

PUSH

Sverige 2018, REGI Fredrik Gertten

MED Leilani Farha, Saskia Sassen, Stig Westerdahl

Engelsk, tysk og fransk tale, engelsk tekst, DCP, 1t 32min.

A: Tillatt for alle

Kostnadene ved å bo stiger vanvittig i hele den rike verden. Det samme er ikke tilfelle med folks inntekter. *PUSH* avdekker en ny form for huseier, et ansiktløst monster som bidrar til å gjøre byer ulevelige. Leilani Farha er spesialinspektør for FNs boligprogram. Hun avdekker uhyggelige likhetstrekk i hvem som blir gjort hjemløse i boområder som blir kjøpt opp.

ONS 2. SEPT KL. 18:00

LANDLESS

Chão

Brasil 2019, REGI Camila Freitas

Portugisisk tale, engelsk tekst, DCP, 1t 40min. A: Tillatt for alle

The Landless Workers Movement er en marxistisk inspirert sosial bevegelse i Brasil, med ca 1,5 millioner medlemmer. Målet deres er å gi fattige arbeidere tilgang til land og en lokal og bærekraftig matproduksjon. Brasils president Jair Bolsonaro beskrev nylig bevegelsen som en «fiende av staten». Filmen følger kampen til en gruppe bosettere over en periode på fire år, fra første spadetak til barrikade.

TIR 1. SEPT KL. 20:30

GHOST TROPIC

Belgia/Nederland 2019, REGI Bas Devos

Nederlandsk og fransk tale, engelsk tekst, DCP, 1t 25min.

A: Tillatt for alle

Khadija er på vei hjem fra vaskejobb og klarer å sovne på banen. Når hun våkner ved endestasjonen går det ikke flere tog og veien hjem til Molenbeek er lang. På veien møter hun mennesker, de aller fleste hyggelige og hjelpsomme. For det er kanskje det som mest er budskapet i denne filmen, at menneskene er det håp i og menneskene trenger et sted å være og hvile, et rom å fylle med seg selv.

FRE 4. SEPT KL. 18:00

THE YEAR OF THE DISCOVERY

El año del descubrimiento

Spania/Sveits 2020, REGI Luis López Carrasco

Spansk tale, engelsk tekst, DCP, 3t 20min. A: Tillatt for alle

The Year of Discovery tar tilskueren inn i samtaler mellom mennesker på en kafé i Cartagena i Sør-Spania. Opptakene er filmet med et Hi8-kamera, og filmen blir presentert i split-screen panorama. Folk minnes dramatiske hendelser de var del av i 1992 og hvordan byens rådhus da ble satt i brann. Samtidig handler filmen om dagens Cartagena, og hvordan europeisk økonomisk politikk har formet folks hverdag.

THE TRIP

To menn, fire destinasjoner, lekre måltider og underholdende småkjekling.

Det var under innspillingen av Michael Winterbottoms *Den nakne sannheten om Tristram Shandy, Gentleman* (2005) at idéen til *The Trip* oppsto. Her spilte Steve Coogan og Rob Brydon mot hverandre, og i dynamikken mellom dem så Winterbottom et potensial. Men en hel film med to komikere som spiller «seg selv» og improviserer? Nja... Løsningen ble Winterbottoms forslag om at rammen rundt det hele kunne være en reiseskildring, etter inspirasjon av Laurence Sternes *A Sentimental Journey*. Denne boken fra 1768 var en slags epilog til *Tristram Shandy* og ble skrevet kort tid før Sterne døde.

Det som gjør *The Trip*, som både finnes i film- og i serieutgave, til slik en fornøylig affære, er blandingen av fjas og alvor. Ytre sett tas vi med til et europeisk land og en rekke fantastiske spisesteder der Coogan og Brydon nyter de lekreste treretters michelinnivå-lunsjer. Og under

disse lunsjene ender de ofte opp med å duellere med giftige stikk og improvisasjonskonkurranser. «I think anyone over 40 who amuses themselves by doing impressions should take a long hard look into the mirror,» sier Coogan syrlig til Brydon, uten at noen av dem gjør nettopp det. Og det er greit for oss som ser på, siden disse etterligningene er så utrolig underholdende.

Men bakenfor de ladede kommentarene, imitasjonene og de konstante fornærmelsene, ligger noe mer. For det ene er filmene spekket med samtaler og kulturhistoriske referanser, ikke minst til den europeiske litteratur- og filmhistorien. For det andre er det en mørk undertone her. Brydon og Coogan er begge privilegerte, men alderen begynner å tyngre. Bak Coogans skryt og hint om nye prosjekter og priser, hviler angsten for at karrieren skal stoppe. Insisteringen på å slå vitser om alt, understreker hvor umoden Brydon

tidvis er. Rivaliseringen mellom dem vil ingen ende ta, og grensene mellom sannhet, løgn og livsløgn er uklare og dessuten evig skiftende. Og hvem er man egentlig, når man hele tiden er opptatt av å gestalte noen andre? Hver tur gir også anledning til å reflektere over tilværelsen generelt og familierelasjoner spesielt, noe som blir ekstra tydelig i den siste filmen.

Når vi nå setter opp disse fire reiseskildringene, er det også annen kvalitet ved filmene som blir synlig. I en tid der en reise til Lake District, Italia, Spania eller Hellas har vært umulig og kanskje ikke blir en realitet på en stund, er hver film også en unik mulighet for oss til å reise bort.

Hege Jaer

THE TRIP

TIR 4. AUG KL. 20:00
ONS 5. AUG KL. 20:30
ONS 12. AUG KL. 20:30

Storbritannia 2010

REGI Michael Winterbottom

MED Steve Coogan, Rob Brydon, Margo Stilley, Claire Keelan
Engelsk tale, svensk tekst, 35mm, 1t 52min.

A: Tillatt for alle

Den selvbevisste og selvopptatte damefuten Steve har blitt bedt om å besøke noen av Storbritannias beste spisesteder i Lake District for The Observer. Steve trives ikke i eget selskap og siden han ikke lenger har en kjæreste, ender han opp med å invitere med seg Rob, den vennlige waliseren med en sykkelig trang til å gjøre imitasjoner. Maten (og hele oppdraget for så vidt) blir raskt sekundært. Det meste av tiden snakker de, i samtaler som går raskt fra lett filosofering og nærlesninger av ABBA's tekster, via kniving om hvem som vet mest eller best, til imitasjonskonkurranser og spydige fornærmelser.

TOR 6. AUG KL. 20:15
SØN 9. AUG KL. 20:00
FRE 14. AUG KL. 20:30

THE TRIP TO ITALY

Storbritannia 2014

REGI Michael Winterbottom

MED Steve Coogan, Rob Brydon, Rosie Fellner

Engelsk tale, norsk tekst, DCP, 1t 43min. A: Tillatt for alle

Steve og Rob har blitt bedt om å gjenta reisebrevkonseptet sitt. På en snau uke farter de gjennom Piemonte, Liguria, Toscana, Roma, Amalfikysten og Capri, i fotsporene til diktere som Byron, Keats og Shelley, med nikk til filmer som *Roman Holiday* og *Le mepris*. Som alltid går de hverandre litt på nervene, samtidig som Steve ser ut til å rammes av en aldri så liten midtlivskrise.

TIR 18. AUG KL. 20:30
SØN 23. AUG KL. 20:30

THE TRIP TO SPAIN

Storbritannia 2017

REGI Michael Winterbottom

MED Steve Coogan, Rob Brydon, Rebecca Johnson

Engelsk tale, norsk tekst, DCP, 1t 48min. A: Tillatt for alle

Den dysfunksjonelle kjemien mellom Steve Coogan og Rob Brydon er der fremdeles, når de legger ut på kulinarisk rundreise i Spania. De skal innom både Santander og Málaga, og de skal spise de deiligste måltider på Spanias beste restauranter, mens de kappes om å imitere Mick Jagger. Bak Coogans evige selvskrut lurer selvsagt nervene.

THE TRIP TO GREECE

TOR 3. SEPT KL. 20:30
TIR 8. SEPT KL. 18:00
ONS 9. SEPT KL. 21:00

Storbritannia 2020

REGI Michael Winterbottom

MED Steve Coogan, Rob Brydon, Kareem Alkabban

Engelsk tale, norsk tekst, DCP, 1t 43min.

A: Tillatt for alle

Passende nok avsluttes Winterbottoms *The Trip*-saga i Hellas – sivilisasjonens vugge, komedien og tragediens fødested og landet der en rekke flyktninger lever under umenneskelige forhold. Steve har nylig spilt inn *Greed* med Winterbottom, men legger nå ut på en tur i Odyssevs fotspor. Han og Rob raser fra sted til sted og lunsj til lunsj, mens de filosoferer over livet, døden og kunsten. Spesielt døden plager Steve mer enn noensinne. Winterbottom setter et verdig punktum med «et kapittel» som er mørkere og har en enda tydeligere undertekst enn de andre filmene, samtidig som den er hysterisk morsom.

PER HADDAL PRESENTERER

FILMSALONGEN

Filmsalongen er et månedlig konsept der den kjente og respekterte filmjournalisten Per Haddal plukker ut filmer som han holder høyt. Aftenpostens hovedkritiker gjennom mer enn 30 år og ridder av 1. klasse av St. Olavs Orden velger en film og kåserer foran visningen, og han forteller gjerne om møter med filmfolk over hele kloden. Eller så har han en samtale med norske filmkunstnere. Tidligere har han hatt besøk av Anja Breien, Lise Fjeldstad, Laila Mikkelsen, Toralv Maurstad, Vibeke Løkkeberg, Bente Erichsen, Petter Vennerød, Bjørn Sand, Unni Bernhoft, Inni Karine Melby, Bent Hamer, Erik Poppe, Sara Johnsen, Liv Ullmann, Ane Dahl Torp, Bjørn Sundquist og Vidar Lønn-Arnesen, for å nevne noen.

STJÅLNE KYSS

Baisers volés, Frankrike 1968
REGI François Truffaut
MED Jean-Pierre L aud, Claude Jade
Fransk tale, dansk tekst, 35mm, 1t 31min. A: 15  r

TIR 25. AUG KL. 18:30 - M T ANJA BREIEN I SAMTALE MED PER HADDAL

12. juli fyller Anja Breien 80  r. Filmsalongen feirer en av v re aller fremste filmskapere der hvor det på mange m ter passer best: På Cinemateket. Hun besøkte flittig Cinemateket i Paris under studietiden, og har siden vært trofast på Cinemateket i Oslo, forbillendig brukt det til inspirasjon, fornyelse og fornøyelse.

Breien ble plassert på scriptlinjen på filmh yskolen IDHEC i Paris, for der hørte damer hjemme (!!!). Etter ny opptaksprøve slapp hun inn på regilinjen som første dame, forøvrig i kull med blant andre den senere gullpalmevinneren Theo Angelopoulos. Er det noe rart det ble frigj ringsfilmer som *Hustruer*-trilogien av opplevelser med patriarkatet?

Vi samtaler om hennes filmer, og så ønsker Anja dessuten   fremheve og vise en fransk film fra nyb lgens tid. Fran ois Truffauts *Stjålne kyss* (1968) gir oss innsikt i stil og fornemmelse også hos henne. Impulsen fra nyb lgen forklarer delvis hvorfor og hvordan Breien mestrer komediegenren så godt. Også. Lekende, lett respektløst, med små overdrivelser og pussige gleder.

Stjålne kyss er tredje del av Truffauts lett selvbiografiske suite om Antoine Doinel, treffsikkert fremstilt av Jean-Pierre L aud, som er Truffauts lett fortumlede «annet jeg». Impulsiv, sjenert, klosset. Men r dsnar. Han har et fortsatt forvirret forhold til kjærligheten, men skjønner etterhvert at kjærlighet krever kompromisser. Og at kjærlighet er kj rnen i livet.

Stjålne kyss har originale grep, noen av dem dristige og dyptgående. Og er henslengt, fj rlett, men også  tsende.

Per Haddal

PRINSESSE P  VIFT

Roman Holiday, USA 1953, REGI William Wyler
MED Audrey Hepburn, Gregory Peck, Eddie Albert, Hartley Power,
Harcourt Williams
Engelsk tale, norsk tekst. Digital kopi, 1t 58min. A: Tillatt for alle

TIR 8. SEPT KL. 18:30 - INNLEDNING AV PER HADDAL

I 1953 forelsket publikum og mediene seg plutselig og heftig i Audrey Hepburn. *Prinsesse på vift* ga henne Oscar-statuetten for hovedrolle nummer én i karrieren.

Med denne romantiske komedien hadde filmverdenen med ett fått en teknisk briljant skuespillerinne og en filmstjerne av største lysstyrke, bare 24 år gammel. Det var omtrent som en modernisering av Botticellis berømte maleri – «Venus fødsel» – gudinnen som steg fullt ferdigformet fra bølgene, sa de mest betatte.

Selv «barske» gutter foran begynnelsen av tenårene stilte seg villig i k  foran Klingenberg kino i Oslo for   sverme for Hepburn. Og la seg rive med av den varsomme romansen på scooter gjennom Romas gater. Prinsessen er inkognito i den evige stad. Bunnsolide Gregory Peck er for anledningen en kynisk, middelaldrrende reporter som v rer et «scoop». Under et «tilfeldig» m te tilbyr han   vise frem byen og livet utenfor hennes boble. Hun forvandler ham med sin fullkomne skjønnhet og s dmefylte sjarm.

Veteranregiss r Wyler besørger en smakfull glamour. Og Peck er en drøm av en støttespiller. Det ble ni Oscar-nominasjoner, hvorav tre statuetter; status etterhvert som den fjerde beste amerikanske kj rlighetsfilmen og ditto romantiske komedien, ifølge USAs filminstitutt. Og med en særlig plass i mange kinogjengeres hjerte til denne dag.

Prinsesse på vift har dessuten en spesiell tilblivelseshistorie, blant annet er den inspirert av et besøk britenes prinsesse Margaret gjorde nettopp i Roma.

Per Haddal

Hva passer vel bedre en
søndag ettermiddag enn et gjensyn
med en klassisk musikalfilm?

MUSIKALSØNDAG

FAME

USA 1980

REGI Alan Parker

MED Eddie Barth, Irene Cara, Lee Curreri, Laura Dean,
Gene Anthony Ray, Debbie Allen

Engelsk tale, norsk tekst, 35mm, 2t 14min. A: 9 år

SØN 2. AUG KL. 17:00 | SØN 9. AUG KL. 17:00

Det er på tide med et gjensyn med britiske Alan Parkers 80-tallsskildring av åtte tenåringer og deres erfaringer på the High School for the Performing Arts i New York! *Fame* følger en ganske sammensatt gruppe av ungdommer fra opptaksprøven til de går ut fire år etter. Felles for dem alle er ambisjonen om å lykkes, men ikke alle kommer til nå sine mål.

Alan Parker hadde allerede prøvd seg i musicalformatet i *Bugsy Malone* (1976) og mikset i *Fame* stemningsfull realisme med energiske sang- og dansescener. Filmen ble en stor suksess og ble raskt etterfulgt av en tv-serie, der mange av de samme karakterene eller skuespillerne var med, deriblant Bruno og Leroy og Mr. Shorofsky, Mrs. Sherwood og Debbie Allen som Lydia Grant.

Fame ble nominert til flere oscars, inkludert en til Christopher Gore for beste manus, og stakk av med prisen for beste sang («Fame» selvfølgelig) og beste filmmusikk.

EASTER PARADE

USA 1948

REGI Charles Walters

MED Fred Astaire, Judy Garland, Ann Miller, Peter Lawford
Engelsk tale, utekstet, DCP, 1t 43min. A: Tillatt for alle

SØN 6. SEPT KL. 16:00 | SØN 13. SEPT KL. 16:30 | SØN 20. SEPT KL. 16:30

Mot midten av 40-tallet hadde Gene Kelly overtatt rollen som den ledende musikalskuespilleren i Hollywood etter Fred Astaire, og det var egentlig han som skulle spille hovedrollen i *Easter Parade*. Etter at han i raseri over å ha tapt en volleyball-kamp mot blant annet Hitchcock-skuespiller Farley Granger trampet hardt, skadet foten sin og dermed mistet rollen, foreslo han å overtale sitt gamle idol Astaire, som egentlig hadde trukket seg tilbake fra Hollywood (noe han gjorde mange ganger) til en siste innsats. Og Fred Astaires comeback ble en kjempetriumf.

Filmen skiller seg ikke fra andre musikaler med noe spesielt sofistikert plot: En nattklubb-danser (Astaire) mister sin dansepartner (Ann Miller) og prøver å lære opp en ny (Judy Garland) til å ta hennes rolle, for så å innse at aspiranten har andre og kanskje enda bedre kvaliteter, og så forelske seg i henne. Det som løfter filmen er de mange sang- og dansenumrene, alle skrevet av Irving Berlin, som «Steppin' Out With My Baby», «It Only Happens When I'm Dancing With You», «A Couple of Swells» og selvfølgelig tittelåta «Easter Parade».

OSS

MARTINE CHEVALLIER
LÉA DRUCKER
BARBARA SUKOWA

T

En film av
FILIPPO MENEGHETTI

PÅ KINO 28. AUGUST

Norsk filminstitutt

arthaus

OSLO FUSION INTERNATIONAL FILM FESTIVAL

VELKOMMEN TIL JUBILEUMS- UTGAVE!

I 2020 er det 30 år siden Oslo/Fusion startet og planleggingen av jubileet startet umiddelbart etter fjorårets festival. Så skjedde det vi ikke hadde forventet – og det skjedde fort. Korona satte en stopper for alt av praktisk planlegging og tilrettelegging. Selv om etterdønningene av pandemien utvilsomt vil sette sitt preg på årets utgave, har vi ingen planer om å la innholdet lide, men heller gjenspeile årene som har gått og ikke minst året som har vært. Vi har vært gjennom mye og det blir vårt fokus i år – vi lover et sterkt program og gode festivalopplevelser.

Programmet blir avslørt i sin helhet i begynnelsen av september – vi gleder oss til å se dere i salene på Cinemateket!

Si c'était de l'amour
Frankrike 2020
REGI Patric Chiha
Fransk og engelsk tale, engelsk tekst
DCP, 1t 22min. A: 15 år

IF IT WERE LOVE

VISNINGSTID
ANNONSERES SEINERE

Femten unge dansere med bakgrunner som er like forskjellige som deres syn på livet, er på turné med *Crowd*, Gisèle Viennes episke stykke som utforsker 90-tallets ravekultur, og som i 2019 gikk for fulle saler på Dansens Hus.

Rave var et løfte om kollektiv frihet og ekstase, bevegelse til tonene av house og techno. Vi følger ungdommene på scenen og bak scenen, der de reiser fra sted til sted. Filmen dokumenterer både forestillingene og relasjonene mellom danserne deres, som etter hvert blir påvirket av stykket, eller er det omvendt?

En vakker og forstyrrende hybridfilm, en reise som utforsker våre netter, våre fester og vår kjærlighet.

Canada 2019
REGI Matthew Rankin
MED Dan Beirne, Mikhail Ahojja, Sarianne Cormier,
Catherine St. Laurent
Engelsk tale, utekstet, DCP, 1t 30min. A: 15 år

THE TWENTIETH CENTURY

VISNINGSTID
ANNONSERES SEINERE

Dette er kanskje den vildeste og mest visuelt unike biopic som noensinne er laget!

Toronto, 1899. Den ambisiøse, unge politiker Mackenzie King drømmer om å bli Canadas statsminister. I sin søken etter makt må han stå opp mot sin dominerende mor, en krigshungri guvernør-general og den utopiske idealismen til en quebecsk mystiker.

Samtidig slites han mellom sin kjærlighet for en britisk soldat og en fransk-canadisk sykepleier, mens han i smug nyter øyeblikk der han slipper løs sin fetisj for sko.

Når kampanjen for lederrollen ender i et episk slag mellom det gode og det onde, lærer King at skuffelse kanskje er den eneste måten å overleve det 20. århundre på.

USA 2020
REGI Jennifer Tiexiera & Michael Seligman
Engelsk tale, utekstet, DCP, 1t 40min. A: 15 år

P.S. BURN THIS LETTER, PLEASE

VISNINGSTID
ANNONSERES
SEINERE

En boks med brev skrevet på 1950-tallet av en gruppe drag queens i New York, åpner et vindu til en glemt verden der det å leve som seg selv var ensbetydende med å bryte loven, og hvor straffen for menn som «forkledte seg» som kvinner var rask og hard.

Med nye intervjuer, stiliserte gjenfortellinger, samt filmmateriale og fotografier som aldri før har blitt vist, rekonstruerer dokumentaren *P.S. Burn This Letter, Please* denne pre-Stonewall-perioden. Vi blir kjent med Lennie, Robbie, George, Michael, Jim, Henry, Claude, Tish og Terry – alle tidligere drag queens, nå i åtti- og nitti-årene – som snakker om hvordan de ikke bare overlevde, men også blomstret i en tid hvor drag queens var både akttet og foraktet, både utad og innad i miljøet.

Film og psykoanalyse er et fast konsept
hvor vi viser filmer i et psykoanalytisk perspektiv.

FILM OG PSYKOANALYSE

FUCKING ÅMÅL

Sverige 1998, REGI Lukas Moodysson
MED Alexandra Dahlström, Rebecca Liljeberg, Erica Carlsson
Svensk tale, norsk tekst, 35mm, 1t 29 min. A: 9 år

TOR 10. SEPT KL. 18:00 - FOREDRAG FØR FILMEN VED LINE INDREVOLL STÄNICKE

Åmål er som en hvilken som helst liten småby – rett og slett for liten for ungdommene som bor der («Varför måste vi bo i fucking jävla kuk-Åmål!?»). Elin syns alt er kjedelig og lengter etter at noe skal skje. Agnes er den mest ensomme jenta i verden, og hun er så forelsket i Elin at hjertet hennes nesten sprenges. Tifeldigheter gjør at Elin ender opp i Agnes' totalt mislykkede bursdagsselskap.

Fucking Åmål var en aldri så liten åpenbaring av en film da den kom høsten 1998; en ordentlig sjarmbombe, men en smart, intelligent og følsom

sådan, og veldig morsom, med den ene sitatvennlige replikken etter den andre. Filmen følte som en umiddelbar kultklassiker, og ikke nok med det: Den ble en kjempesuksess på kino, med 870.000 solgte kinobilletter i Sverige. Den vant også en rekke priser, blant annet på filmfestivalen i Berlin.

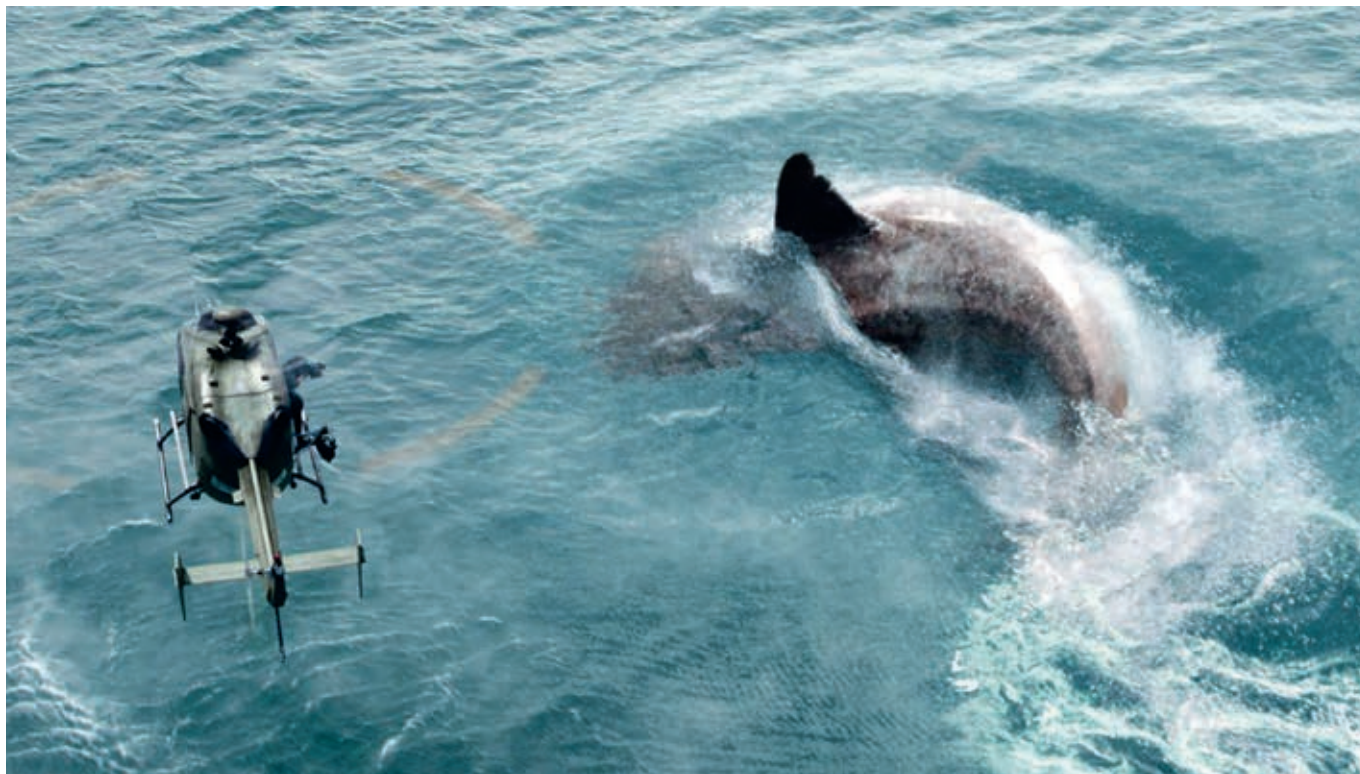
«Det er ikke mulig å overvurdere *Fucking Åmåls* betydning for svensk film,» skrev Hynek Pallas i *TvDags*. «Ikke fordi den var en stor publikums- og kritikerfavoritt da den kom i 1998,

og ikke fordi Ingmar Bergman nikket anerkjennende og kalte den et mesterverk (...) men fordi den på en helt ukomplisert måte kombinerte svensk småbytematikk med ungdomsopprør og gryende lesbisk kjærlighet.»

Før filmen holder Line Indrevoll Stänicke foredraget «*Fucking Åmål* – om ungdomstidens uutholdelige utfordringer». Hun er PhD og har en post doc-stilling ved Universitetet i Oslo og forsker på selvskading blant ungdom.

I konseptet *The Science of fiction* ser vi film i et vitenskapelig perspektiv.

THE SCIENCE OF FICTION

THE MEGALODON

USA 2018, REGI Jon Turteltaub
MED Ruby Rose, Jason Statham, Rainn Wilson, Bingbing Li, Ólafur Darri Ólafsson
Engelsk tale, norsk tekst, DCP, 1t 54min. A: 12 år

TIRS 22. SEPT KL. 18:00 - FOREDRAG FØR FILMEN VED MARINBIOLOG PIA VE DAHLEN

Megalodon, også kjent som *The Meg*, er en ellevill actionthriller om en forhistorisk hai som plutselig dukker opp i Stillehavet. «*Megalodon* vil aldri kunne omtales som et kunstnerisk mesterverk», sa NRK Filmpolitiets Birger Vestmo, «men det har selvsagt heller ikke vært målsettingen. Her skal det underholdes, og det gjør filmen godt!»

Et dypvannsfartøy har blitt angrepet av et massivt monster som man trodde var utryddet. Nå er mannskapet fanget på bunnen av stillehavet. Jonas Taylor (Jason Statham) er en

dypvanns-redningsdykker som mener han har sett dette monsteret flere år tidligere. Nå må han se frykten i øynene igjen og risikere sitt eget liv for å redde dem som er fanget på bunnen, fra den forhistoriske haien kjent som *Megalodon*.

Før filmen vil marinbiolog Pia Ve Dahlen holde et foredrag som vil være opplysende i seg selv, og som også vil gi filmopplevelsen en større faglig resonans. Hun vil snakke om det fantastiske artsmangfoldet i havet og trekke inn eksempler fra filmer som har latt seg inspirere av dette, noen

med mindre basis i virkeligheten enn andre.

Pia Ve Dahlen er marinbiolog og en av grunnleggerne av nettverket «Lei en biolog» som fokuserer på kunnskapsformidling om havet og alt som lever der. Hun har medvirket i NRK-serien *Planet Plast* og er også involvert i miljøvern-festivalen «Passion for Ocean».

27. - 30. AUGUST

RAVENHEART

VENDER TILBAKE TIL CINEMATEKET

Velkommen til Oslos eneste sjangerfilmfestival! Nok en gang byr vi på et repertoar bestående av interessante, spennende, underholdende og forhåpentligvis utfordrende filmer, som spenner fra mørke komedier, skrekk, fantasy til science fiction. Festivalen begynner å trekke til seg internasjonal oppmerksomhet og vi ser en økning i antall filmer fra en rekke forskjellige land, som Hviterusland, Iran med mere. I tillegg blir det etterlengtede filmer som *The Mortuary Collection* med Clancy Brown i hovedrollen og *The Reckoning* av Neil

Marshall (*The Descent, Dog Soldiers, Game of Thrones* og *Westworld*) En rekke klassikere markerer sine jubileer dette året og vi inviterer derfor til visninger av Kubricks *The Shining* og ikke minst Hitchcocks banebrytende *Psycho*!

Vi lover en langhelg med nye oppdagelser og muligheten til å nyte klassikere der film hører hjemme. På kino!

Join the flock!

Adam, Aladdin og Kay

FILMOPPLEVELSER DU IKKE VISSTE AT DU TRENGTE!

Kay Olsen og Haakon Thunestvedt har et stort hjerte for den merkelige, sære, morsomme, brutale, spekulative og unike filmen. Forstyrret filmsalong er din veileder inn i en verden der filmer prøver og ikke minst feiler, der budsjetter ikke nødvendigvis eksisterer, der handling er en unnskyldning for grov vold. De lover filmer som kommer til å vekke følelser i deg, kanskje spesielt i mellomgulvet...

FORSTYRRET FILMSALONG

MAN BITES DOG

C'est arrivé près chez vous, Belgia 1992
REGI Remy Belvaux, André Bonzel & Benoît Poelvoorde
MED Benoît Poelvoorde, Remy Belvaux, André Bonzel
Fransk tale, norsk tekst, 35mm, 1t 35min. A: 18 år

FRE 14.AUG KL. 21:00

Et dokumentarfilmcrew følger livet til den karismatiske lyst- og seriemorderen Ben, en velkledd, belest og kultivert mann. Han har et rikt sosialt liv med mange venner. Han er også svært glad i familien sin, i besittelse av en betydelig yrkesstolthet og mer enn villig til å fortelle kamera om livets viderverdigheter som drapsmann. Dokumentarfilmskaperne sluker sjarmen hans rått og til slutt blir de mer enn villige medhjelpere til hans mange brutale ugjerninger!

Man Bites Dog er sammen med titler som *Reservoir Dogs*, *Hard Boiled* og *Sonatine* en del av bølgen med «ultravoldelige» filmer som skylte over kinene på tidlig nittital og i stor grad kulminerte med *Natural Born Killers*. Felles for dem alle var at de skapte debatt, avsky og begeistring, samt utfordringer for sensurinstansene i mange land. Overraskelsen her hjemme ble derfor stor da filmen passerte nåloyet hos Filmtilsynet uten et eneste klipp.

I en tid der videoer av alle verdens ulykker er tilgjengelig med et tastetrykk, der vi omringes av overfladiske realityshow og vlogger for ethvert tenkelig og utenkelig tema, holder *Man Bites Dog* seg fortsatt frisk og slagkraftig snart tretti år etter premieren. Siden da har found footage horror blitt en etablert sjanger og *Man Bites Dog* er uenkelig en av forløperne. Det er en film som er et knyttneveslag i trynet samtidig som den er hysterisk morsom.

ESCAPE FROM NEW YORK

USA 1981
REGI John Carpenter
MED Kurt Russell, Lee Van Cleef, Ernest Borgnine
Engelsk tale, norsk tekst, 35mm, 1t 39min. A: 18 år

FRE 11. SEPT KL. 21:00

I 1997 har kriminaliteten i USA eksplodert. Manhattan er sperret av og et høysikkerhetsfengsel styrt av forbryterne selv. Reglene er enkle. Den som kommer inn, kommer ikke ut. Inn i dette helvetet kræsjer Air Force One med den amerikanske presidenten ombord etter å ha blitt kapret av kommunistiske terrorister. Presidenten overlever, men blir tatt til fange av «Hertugen» som regjerer det som engang var New York. Ettersom presidenten var på vei til et toppmøte med Sovjetunionen for å unngå ragnarok, haster det å redde ham for å hindre at forhandlingene bryter sammen. Det er her vi møter Snake Plissken. Bankraner og krigsveteran. Snake takker ja til å redde presidenten mot lovnad om benådning, men hans nemesis politisjef Hauk sørger for å injisere eksplosiver i Plissken for å være sikker på at han følger planen.

Escape from New York er en action- og kultklassiker som har fengslet publikum i snart 40 år. Den etablerte Kurt Russell som actionstjerne, til tross for at produsentene var svært usikre på valget av ham grunnet hans bakgrunn som Disneystjerne. Manuset skrev John Carpenter i samarbeid med Nick Castle som spilte Michael Myers i *Halloween*. Som nesten alltid leverer Carpenter et selvkomponert lydspor med mørk synthmusikk! Møt opp når vi setter opp denne definitive klassikeren!

OPPLEV STUMFILM MED LEVENDE MUSIKKAKKOMPAGNEMENT!

Kjetil Schjander Luhr er Cinematekets faste stumfilmmusiker. Han har de siste årene satt musikk til *Jeanne d'Arc*, *Nosferatu*, *Sherlock Jr.* og en rekke andre stumfilmer, alt live på Cinemateket. Han har også laget filmmusikken til *Freak Out!* og *Rekonstruksjon Utøya*.

STUMFILMKONSERTEN

STREIK

Statsjka, Sovjetunionen 1925, REGI Sergej M. Eisenstein
MED Grigorij Aleksandrov, Maksim Sjtraukh, Mikhail Gonorov, Aleksandr Antonov
Stum, norske mellomtekster, 35mm, 1t 22min. A: 15 år

SØN 13. SEPT KL. 18:00 - KJETIL SCHJANDER LUHR SPILLER TIL FILMEN

Streik var Sergej Eisensteins første spillefilm og starten på en filmkarriere som for alvor kom til å sette sovjetisk film på verdenskartet. Eisenstein var fortsatt engasjert som regissør og skribent ved det revolusjonære Proletkult-teateret, da han i samarbeid med Goskino begynte forberedelsene til en serie filmer under tittelen «Frem mot proletariatets diktatur».

Handlingen er basert på et arbeideropprør som oppsto i Sibir i 1912. Opprøret endte med at over 300 mennesker ble drept da tsarens soldater

startet en blodig massakre. I filmen er det en medarbeiders selvmord som utløser den store streiken. De streikende kjemper en tapper kamp mot den kapitalistiske fabrikkledelsen og de blir utsatt for alskens utspekulerte pressmidler. Arbeiderne står imot, men møter en grusom skjebne i det tsarens politi og soldater løser konflikten med en nådeløs nedslaktning.

Eisenstein var fascinert av filmediets manifestasjoner, både i regi av sine landsmenn Lev Kulesjov og Dziga Vertov, men også

utenlandske verk. Det var klippeprosessen og filmediets unike mulighet til å montere sammen billedmateriale som inspirerte mest. *Streik* skilte seg da også vesentlig fra det filmuttrykket verden var vant til da filmen kom. Den følger ingen bestemt hovedperson, slik konvensjonell narrativ film gjør. I stedet er det arbeiderne, den kollektive masse, som utgjør protagonisten i handlingen. Men det var likevel den nye og innovative klippeteknikken som overrasket og imponerte publikum mest.

 Sølvbjørnen
70 Internationale
Filmfestspiele
Berlin
Paula Beer – beste skuespiller

 Beste film
FIPRESCI
Berlin filmfestival

Paula **BEER**
Franz **ROGOWSKI**

Undine

En ny film av **CHRISTIAN PETZOLD**
regissøren av **Barbara**, **Phoenix** og **Transit**

arthaus

Ni
FI

Norsk filminstitutt

Co-funded by the
Creative Europe MEDIA Programme
of the European Union

PÅ KINO 18. SEPTEMBER

Hver programperiode setter vi opp forestillinger med filmønsker fra publikum.

PUBLIKUMS ØNSKEFILM

Brataja Karamazov
Sovjetunionen 1968
REGI Ivan Pyrjev
MED Mikhail Ulianov, Lionella Pyrieva, Kirill Lavrov
Russisk tale, engelsk tekst, 35mm, 3t 40min. A: 15 år

BRØDRENE KARAMAZOV

FRE 7. AUG KL. 18:00
TOR 13. AUG KL. 18:00
ONS 19. AUG KL. 18:00

En strålende og meget trofast filmatisering av Dostojevskijs storverk «Brødrene Karamazov». «...antakelig det man kan kalle den «autoriserte filmversjon» av den berømte romanen. Dette ved sin trofasthet mot boken, ved sine dimensjoner, som gjør at den kommer rimelig i nærheten av å få med seg helheten av Dostojevskijs veldige og mangslunge stoff». – Harald Kolstad

35 rhums
Frankrike 2008
REGI Claire Denis
MED Alex Descas, Mati Diop, Nicole Dogue, Grégoire Colin, Ingrid Caven
Fransk tale, engelsk tekst, 35mm, 1t 40min. A: 12 år

35 SHOTS OF RUM

TOR 13. AUG KL. 21:00
SØN 16. AUG KL. 20:30

Handlingen dreier seg rundt forholdet mellom Lionel og datteren Josephine, et forhold som skildres på en svært delikat og nyansert måte. Josephine er strengt tatt gammel nok til å flytte hjemmefra, men virker ikke helt klar for det ennå. Hun har et ikke helt avklart forhold til naboen Noe, mens farens eks Gabrielle også bor i blokken.

Claire Denis er en av de filmskaperne som aller best skildrer menneskelige forhold på en varm, rik og nyansert måte, og uten å ty til sentimentalitet eller enkel psykologi.

Storbritannia 1996
REGI Hettie Macdonald
MED Linda Henry, Glen Berry, Scott Neal, Ben Daniels, Tameka Empson
Engelsk tale, norsk tekst, 35mm, 1t 30min A: 15 år

BEAUTIFUL THING

TOR 20. AUG KL. 21:00
FRE 21. AUG KL. 20:30

Dette er den stilsikre og finstemte debutfilmen til Hettie MacDonald, en av de to regissørene av suksesserien *Normal People*. Filmen utspiller seg i løpet av en lang og varm sommer i London, hvor vi møter tenåringene Jamie og Ste. De to er veldig forskjellige, men denne sommeren søker de tilflukt hos hverandre. «En flott, velspilt varmhjertet hyllest til den første store kjærligheten.» (VG)

Sverige/Norge 1977

REGI Anja Breien

MED Lil Terselius, Stefan Ekman, Allen Edwall,
Erland Josephson

Svensk tale, norsk tekst, DCP, 1t 39min. A: 15 år

DEN ALVAR- SAMMA LEKEN

SØN 30. AUG KL. 16:00

TOR 3. SEPT KL. 18:00

Anja Breiens mesterlige versjon av Hjalmar Söderbergs roman er en tidløs og lidenskapelig kjærlighetshistorie. Lydia og Arvid treffer hverandre første gang i 1897. Men Arvid er dårlig økonomisk stilt og har ingen ting å by henne. Når Lydias far dør, kommer hun i økonomiske vanskeligheter. Hun gifter seg med en eldre rik mann, og flytter til et gods på landet og får barn. Så gifter også Arvid seg, med datteren til en velstående byggmester. Mange år senere treffer Arvid og Lydia hverandre igjen og innleder et kjærlighetsforhold.

USA 1962

REGI Robert Aldrich

MED Bette Davis, Joan Crawford, Victor Buono,
Marjorie Bennett, Anna Lee

Engelsk tale, utekstet, 35mm, 2t 14min. A: 15 år

WHAT EVER HAPPENED TO BABY JANE

SØN 6. SEPT KL. 20:30

ONS 9. SEPT KL. 20:30

TOR 10. SEPT KL. 20:30

Hollywood-legendene Bette Davis og Joan Crawford i gnistrende samspill i en dirrende intens klassiker om to søstre som hater hverandre som pesten.

Regissør Robert Aldrich hadde strålende filmer som *Kiss Me Deadly* og *The Big Knife* på meritlisten, og hans erfaring med film noir skinner tydelig gjennom her, både når det gjelder tema, lyssetting og kameraføring. Påvirkningen fra tidligere klassikere som *Psycho* og *Sunset Boulevard* er også tydelig.

Tous les matins du monde

Frankrike 1991

REGI Alain Corneau

MED Jean-Pierre Marielle, Gérard Depardieu, Anne Brochet,
Guillaume Depardieu, Caroline Sihol

Fransk tale, norsk tekst, 35mm, 1t 55min. A: 12 år

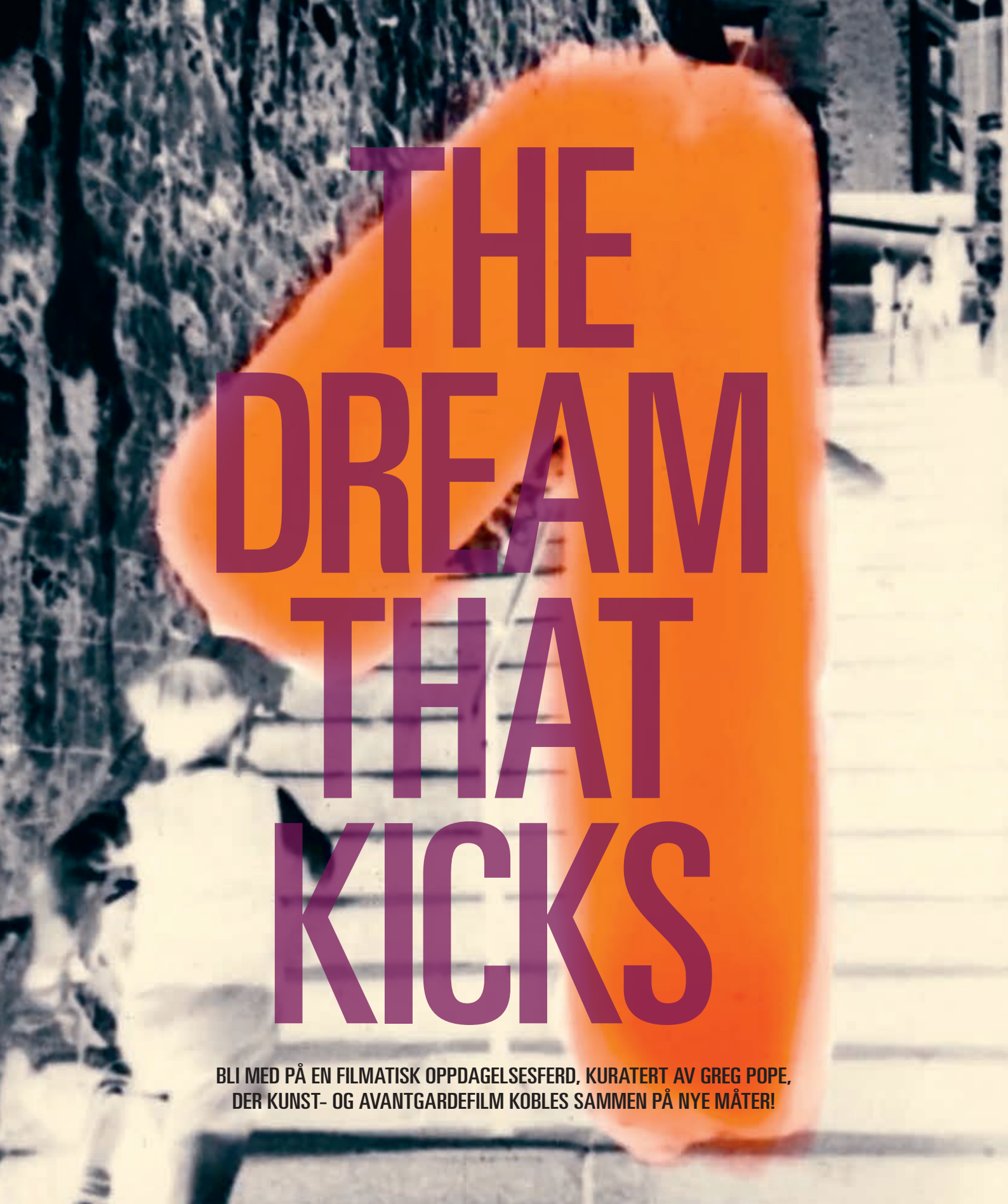
ALLE ÅRETS DAGER

ONS 16. SEPT KL. 21:00

SØN 20. SEPT KL. 20:30

ONS 23. SEPT KL. 20:30

Dette er en sanselig, melankolsk og vakker musikk-film fra 1600-tallets Frankrike som i formen er renskåret og stilren. Den unge og ambisiøse gambe-spilleren Marin Marais går i lære hos dette instrumentets virtuoso og komponist Sainte-Colombe. Mens Marais drømmer om å bli hoffkomponist, dyrker Sainte-Colombe musikken lidenskapelig for å hele sårene etter tapet av sin kone. «En særdeles musikalsk syntese av ord, bilde og lyd (...) sanselig, nesten lidenskapelig.» – Per Haddal, Aftenposten.

THE DREAM THAT KICKS

BLI MED PÅ EN FILMATISK OPPDAGELSESFERD, KURATERT AV GREG POPE,
DER KUNST- OG AVANTGARDEFILM KOBLES SAMMEN PÅ NYE MÅTER!

VIVIENNE DICK: THREE FILMS

Irland & Storbritannia 1978
 REGI Vivienne Dick
 Engelsk tale, utekstet, digital, 1t 6min. A: 15 år

SØN 23. AUG KL. 18:30

Vivienne Dick was born in Donegal, Ireland in 1950. Between 1977 and 1982 she lived in New York, part of a group of filmmakers whose affiliation to the music and aesthetic of punk became known as New Wave. Dick returned to Ireland in 1982 and then to London in 1985, where she produced a number of films and videos. Her films have been screened at cinemas, museums and film festivals internationally. She now lives in Galway, Ireland, where she teaches and continues her practice.

Guerillère Talks, Irland 1978, video fra Super8, 24min
 Fresh from Ireland and having no experience of making films, Vivienne Dick's arrival in NYC landed her right in the middle of a punk revolution. This, her first film, uses eight rolls of Kodak sound Super-8 film to profile eight women in real time and without any editing. The «subjects» include Pat Place and Adele Bertei, as well as Lydia Lunch

London Suite (Getting Sucked In), Storbritannia 1990, video fra 16mm, 28min
 London's cultural diversity unfolds as Vivienne Dick portrays her friends, their lifestyles, what they talk about and how they talk. The camera's sudden hops from one reality to another and the disjointed conversations are drawn together by the musical score and the film's internal rhythm.

Augenblick, Irland 2017, Video, 14min
Augenblick reflects on what it means to be human in a post human world. A giant rock morphs into a mountain in a frozen landscape. Jean Jacques Rousseau speaks about man and his relationship to society. Three women of various ages announce a range of human beliefs.

HAS THE FILM STARTED YET?

Le film est déjà commencé?, Frankrike 1951
 REGI Maurice Lemaître
 Fransk tale, engelsk tekst, 16mm, 1t 2min. A: 9 år

SØN 20. SEPT KL. 19:00

One of the founding fathers of the Letterist movement, in *Has The Film Started Yet?* Maurice Lemaître sought the destruction of film through film. In his strategies and technique he prefigures the Situationist practice of detournement as well as the aesthetic of American avant-gardists.

He paints, scratches, tints, and bleaches the film, scribbling words onto the screen, snowing in images with crude flurries of dots and crosshatches, bursting through the darkness of the theater with single-frame explosions of white leader, and disorienting viewers with dizzying jump cuts between subjects, his anarchic piling-on of the photographic image is suffused with devilish energy and fury.

This is one of the major works of letterist cinema, proto-punk, proto-Situationist, proto-underground, proto-expanded cinema. The critics despised it, but this work is and will remain a landmark in film history. Lemaître wants you to leave the cinema; if you do, he wins – if you don't, he also wins...

JØDISKE FILMDAGER

Første uke i september, tirsdag til lørdag, arrangeres
Jødiske Filmdager på Cinemateket for femte gang.

2020

Programmet i år består av fire nye titler og en eldre film med en rød tråd inn i jødisk liv og historie. Ungarn og Polen er denne gang sterkt representert, både med regissører og historier.

Samme uke på dagtid, 1., 2. og 3. september, settes 64 nye snublesteiner ned på en rekke adresser i Oslo i regi av Jødisk Museum. For sted og tidspunkt se jodiskmuseumoslo.no

Lørdag 5. september går årets klezmernatt av stabelen på Cosmopolite scene på Torshov – der det også er god plass – denne gang med tre norske klezmerband!

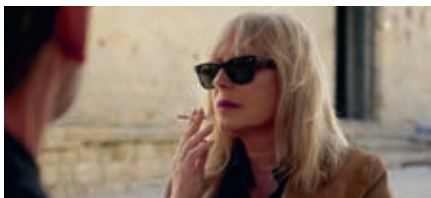
THE SHEPHERD

TOR 3. SEPT KL. 19:00
FRE 4. SEPT KL. 19:00

A Pásztor, Ungarn 2019
REGI László Illés
MED Miklós B. Székely, Ákos Horváth, Tamás Jordán, Jókai Ágnes, András Sütő
Ungarsk tale, engelsk tekst, DCP, 1t 31min. A: 15 år

The Shepherd er et historisk drama fra andre verdenskrig. Hovedpersonen er en eldre gjeter, hvis datter blir drept av nazistiske okkuperanter. Etter denne hendelsen foretar han et avgjørende valg.

Regissør László Illés har sagt om filmen, som er svært brutal både i handling og virkemidler: «I wanted to show the psychological trials that people went through in a way that is as raw and authentic as possible... They will experience what it feels like to run for your life, while Nazis are behind you, and your fellow comrades are dying next to you.»

TIR 1. SEPT KL. 21:00
TOR 3. SEPT KL. 21:00

DOLCE FINE GIORNATA

Polen 2019
REGI Jacek Borcuch
MED Krystyna Janda, Kasia Smutniak, Antonio Catania, Lorenzo de Moor
Polsk tale, italiensk tekst, DCP, 1t 32min. A: 15 år

Den polsk-jødiske lyrikeren Maria Linde er akkurat blitt tildelt Nobelprisen i litteratur. Maria bor i sin storfamilie-villa i Toscana i Italia. Da hun skal motta prisen, havner hun midt i et terrorangrep. Maria nekter å ta del i anti-immigrant-stemningen som oppstår. I sin takketale retter hun skytset helt andre veier, men forutser ikke motreaksjonene som kommer.

ONS 2. SEPT KL. 18:30
LØR 5. SEPT KL. 17:00

CHARIOTS OF FIRE

Storbritannia 1981
REGI Hugh Hudson
MED Nicholas Farrell, Nigel Havers, Ian Charleson, Ben Cross
Engelsk tale, norsk tekst, 35mm, 2t 5min. A: 9 år

Harold er sønn av jødiske immigranter. I studietiden bruker han løping for å bekjempe fordommer han mener seg utsatt for. Eric, sønn av misjonærer og dedikert medlem av Church of Scotland, har også svært gode løperesultater, noe han mener vil hjelpe ham å spre det kristne ord. Under Olympiaden i 1924 møtes de to mennene og deres ulike hensikter med sporten.

TIR 1. SEPT KL. 19:00
FRE 4. SEPT KL. 21:00

THOSE WHO REMAINED

Akik maradtak, Ungarn 2019
REGI Barnabás Tóth
MED Károly Hajduk, Abigél Szőke, Mari Nagy, Barnabás Horvák
Ungarsk tale, engelsk tekst, DCP, 1t 23min. A: 12 år

Aldo er Holocaust-overlevende og lege i etterkrigstidens Ungarn. I samme by bor 16-årige Laura med sin grandtante. Hun er sterkt preget av uroen for foreldrene: har de overlevd? Filmens fokus er relasjonen mellom Aldo og Laura og det som utveksles mellom dem knyttet til tap og traumer. Men så stiller de sovjetiske myndighetene spørsmål ved den helende relasjonen.

ONS 2. SEPT KL. 21:00
LØR 5. SEPT KL. 19:30

MY NAME IS SARA

USA 2020
REGI Steven Oritt
MED Zuzanna Surowy, Konrad Cichon, Pawel Królikowski, Piotr Nerlewski
Engelsk tale, utekstet, DCP, 1t 51min. A: 15 år

13 år gamle polsk-jødiske Sara går i skjul hos en ukrainsk småbrukerfamilie og tar sin beste venninnes ikke-jødiske identitet. Hun oppdager problematiske hemmeligheter i familien hun er kommet til – og hvordan nazistene farer fram. *My Name is Sara* er basert på den faktiske historien til polske Sara Goralinik, hvis hele familie ble drept av nazister i september 1942.

De sju norske cinematekene samarbeider hver uke om felles visninger av digitaliserte klassikere eller nye perler.

CINEMATEKENE

SINGIN' IN THE RAIN

USA 1952

REGI Stanley Donen & Gene Kelly

MED Gene Kelly, Donald O'Connor, Debbie Reynolds, Jean Hagen

Engelsk tale, utekstet, DCP, 1t 43min. A: 6 år

FRE 18. SEPT KL. 18:30 | SØN 20. SEPT KL. 18:00 | TOR 24. SEPT KL. 21:00

En mer oppløftende («I'm laughing at clouds so dark high above») og opplysende (om filmindustriens omlegging fra stumfilm til lydfilm) film skal du lete lenge etter.

Det ene gnistrende sang- og dansenummeret etterfølger det andre, og Gene Kelly, Donald O'Connor og Debbie Reynolds viser alle fram imponerende atletiske danseferdigheter. Men mest av alt er dette en film som med stor kjærlighet og skarpt vidd karikerer mange av

bransjens aktører; tøffe regissører som anser filmsettet å være en slagmark, koketterende skuespillere som vet hvor viktig image er for deres potensielle stjernestatus, hjernedøde sladrespaltister, naive pikebarn mer seriøse ambisjoner som gjerne hopper ut av kjempebløtkaker for å bli en del av showbiz, forvirrede produsenter og overstimulerte stjerner som tror litt for mye på sine egne presse-agenter.

Spørsmålet er om ikke dette overflødhets-hornet av en optimistisk 50-talls film er den filmen som best speiler filmen som populært massemedium. Velkommen til et møte med et av Hollywoods aller fineste øyeblikk!

DETTE SKJER OGSÅ PÅ CINEMATEKET FREMOVER

TROLL I ESKE

Overraskelse!

Søndag 2. august kl. 21:00 og
søndag 6. september kl. 21:00

BUSTER KEATON X 2

Stumfilmkonsert (*The Boat* og *The Love Nest*) for hele familien på Barnas cinematek. Kjetil Schjander Luhr spiller live til filmene.

Søndag 6. september kl. 14:00

SOMMERKINO

Nabospionen, Ulvesommer, Ponyo på klippen ved havet, S.O.S. Svartskjær og *Pinocchio*.

3. - 7. august kl. 12:00

OSLO 31. AUGUST

Tradisjonen tro viser vi Joachimm Triers film samme dag som den foregår.

Mandag 31. august kl. 18:00 og 20:30

I SLIK EN NATT

Sigval Maartmann-Moes film fra 1958 på Barnas cinematek.

Lørdag 5. september kl. 15:00 og
søndag 13. september kl. 14:00

Les mer om arrangementene og forestillingene på cinemateket.no

	35 SHOTS OF RUM	38			
A	ALLE ÅRETS DAGER	39	S	SHEPHERD, THE	43
	ARTHURS FORBRYTELSE	21		SINGING IN THE RAIN	44
	AU HASARD, BALTHAZAR	10/16		STJÅLNE KYSS	27
B	BEAUTIFUL THING	38		STREIK	36
	BRØDRENE KARAMAZOV	38		SÅNGEN OM DEN ELDRÖDA BLOMMAN	20
C	CHARIOTS OF FIRE	43	T	THOSE WHO REMAINED	43
D	DAMENE FRA BOULOGNESKOGEN	16		TRIP TO GREECE, THE	25
	DEN ALVARSAMMA LEKEN	39		TRIP TO ITALY, THE	25
	DJEVELEN, FORMODER JEG	17		TRIP TO SPAIN, THE	25
	DOLCE FINE GIORNATA	43		TRIP, THE	25
E	EASTER PARADE	28	U	UNE FEMME DOUCE	17
	EN DØDSDØMT HAR RØMT	16		UNGE AHMED	9
	EN LANDSBYPRESTS DAGBOK	16	V	VIVIENNE DICK: THREE FILMS	41
	ESCAPE FROM NEW YORK	35	W	WHAT EVER HAPPENED TO BABY	39
F	FAME	28	Y	YEAR OF THE DISCOVERY, THE	23
	FUCKING ÅMÅL	32	Z	ZOMBI CHILD	8
G	GHOST TROPIC	23			
H	HAS THE FILM STARTED YET?	41			
	HENNES MEGET KONGELIGE HØYHET	21			
I	IF IT WERE LOVE	31			
L	LANCELOT DU LAC	17			
	LANDLESS	23			
	L'ARGENT	17			
M	MAN BITES DOG	35			
	MANNEKENG I RØDT	21			
	MEGALODON	33			
	MY NAME IS SARA	43			
O	OCCUPIED CINEMA	23			
	OP MED HODET!	20			
	OSLO 31. AUGUST	45			
P	PAN	20			
	PICKPOCKET	16			
	PRINSESSE PÅ VIFT	27			
	P.S BURN THIS LETTER, PLEASE	31			
	PSYCHO	11			
	PUSH	23			

PROGRAMKATALOG 134 – 3/20

DAGLIG DRIFT / PROGRAM / REDAKSJON

Sita Jacobsen, Hege Jaer, Kjell Runar Jenssen, Jan Langlo (leiar), Sveinung Wålengen

ANDRE SKRIBENTAR

Hanan Benammar, Brynjar Bjerkem, Chloé Faulkner, Per Haddal, Bent Kvalvik, Kay Olsen, Greg Pope, James Quandt, Bård Ydén

ANDRE MEDARBEIDARAR

Gunnar Bangsmoen, Nina Cecilie Bull, Hans-Erik Ekeberg, Geir Friestad, Ioannis Galanákis, Jonathan Lengali, Astrid Lillo, David Løite, Truls Mollerin, Pernille Myrvold, Jan Eberholst Olsen, Pål Rosenkrantz, Matthis Kleeb Solheim, Inge Strand, Bartłomiej Wawrzynczyk, Piotr Wisniewski

ILLUSTRASJON KATALOGMSLAG

Kim Hiorthøy

GRAFISK PROFIL

Snøhetta

GRAFISK DESIGN

Roger Aasegg, Noe med film AS (roger@noemedfilm.no)

TRYKK

Zoom Grafisk, 6000 eksemplarer

TAKK TIL

Mariane Coserat, Eléonore Arnould – Institut français / Juliette Basier – TF1 / Marthe F. Fjellidal, Petter Langlete – UiO / Anja Breien / Per Haddal / Tonya Madsen / Line Indrevoll Stånicke / Bent Kvalvik, Birgit Stenseth, Jørgen Ward Söderström, Arild Jørgensen, Tore Myklebust – Nasjonalbiblioteket / Nia Baxter, Marthe Rolland, Jack Bell – Park Circus / Kay Olsen / Frank Stavik, Fernanda Renno – Fidalgo / Johan Ericsson – SFI / Marianne Jerris – DFI / Janne Molberg – Cinemateket Kristiansand / Johannes Glaumann, Melina Meraki – NonStop Entertainment / Brynjar Bjerkem, Hanan Benammar – TrAP / Bård Ydén – Oslo Fusion / Pia Ve Dahlen / Nille Stormoen, Anne M. Nygaard, Svend B. Jensen – Arthaus / Adam Losurdo, Aladdin Alisic – Ravenheart / Joachim Trier / Joris Boyer – Playtime / Atle Ellingsen – SF Norge AS / Torill Torp Holte – Jødisk museum / Androsovits Klaudia – National Film Institute Ungarn / Helder Dacosta – Helderland Films / Thomas Egenberger – Cargo Records GmbH / Solid Movies / Ewa Kozikowska – Coolture i Norge / Tobias Tersteegen – Media Luna New Films UG

PRISAR OG PRAKTISK INFORMASJON

Du må ikkje være medlem for å se film på Cinemateket. Men eit medlemskap gir deg fordelar.

MEDLEMSFORDELAR

- redusert billettpris, også på arrangement med annan pris enn ordinær pris
- du kan kjøpe to billetter til medlemspris per forestilling
- få programkatalogen i postkassa
- rabatt på filmfestivalar på Cinemateket

MEDLEMSKORT

Cinemateket

Medlemskort for eit halvt år: kr 100

Medlemskort for eit heilt år: kr 200

Barnas Cinematek

Medlemskort for eit halvt år: kr 50

Medlemskort for eit heilt år: kr 100

Medlemskortet kan kun kjøpes og fornyes i billettluke. Det kan også lades for lengre periodar om ønskeleg.

FILMVISNINGAR

Det er ikkje reklame før filmene på Cinemateket, og visningane begynner presis. Det er ikkje tillatt å bruke mobiltelefon eller nettbrett under visningane.

ALDERSGRENSER

Den nye beskyttelseslova krev merking av aldersgrenser på film. I filmomtalanene og på nettsidene våre finn du informasjon om dette. Dei gjeldande aldersgrensene er:
Alle / 6 år / 9 år / 12 år / 15 år / 18 år

BILLETTAR

Cinemateket

Medlem: kr 50 (kr 20 på barneforestillinger)

Ordinær: kr 80

Barnas cinematek

Medlem: kr 20

Ordinær: kr 50

Ungdomsrabatt

Billett: kr 50

Enkelte visningar har spesialprisar.

ÅPNINGSTIDER BILLETTLUKE

Åpningstidene har blitt endra på grunn av Covid-19. Sjekk nettsidene for informasjon.

Ingen telefonbestilling.

TELEFON SENTRALBORD 22 47 45 00

TELEFON BILLETTLUKE 22 47 45 89

EPOST: cinemateket@nfi.no

NETT: www.cinemateket.no

FACEBOOK: Cinemateket i Oslo

TWITTER: cinemateket

INSTAGRAM: cinemateketioslo

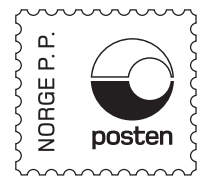
CINEMATEKET

Norsk filminstitutt

Filmens Hus, Dronningens gate 16

Postboks 482 Sentrum, N-0105 Oslo

Returadresse:
Norsk filminstitutt
Dronningens gt. 16
Postboks 482 Sentrum
0105 Oslo

★★★★
«JAMES NORTON
ER FANTASTISK»
BBC NEWS

★★★★
«EN STERK OG
RØRENDE FILM»
GUARDIAN

PÅ KINO 14. AUGUST

EN FILM AV OSCARNOMINERTE
AGNIESZKA HOLLAND

DEN SORTE JORD

BASERT PÅ EN SANN HISTORIE

Co-funded by the
European Union

